

รายการอ้างอิง

- คณะกรรมการศึกษาและเสนอแนะมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบการเงินของประเทศ (ศปร). รายงานผลการวิเคราะห์และวินิจฉัยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์วิกฤตทางเศรษฐกิจ (ผลสอบธนาคารแห่งประเทศไทย). กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย, 2541.
- ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ. เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ชัยชาญ วิบูลศิลป์. เงาะวิกฤตสถาบันการเงินไทย. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดเอราวัณการพิมพ์, 2541.
- ชวลิต คณานิตย์. สถานะทางกฎหมายของธนาคารแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ชำแหละกองทุนฟื้นฟูฯ. ดอกเบี้ย. 10 (มีนาคม 2541) : 25.
- ธนบดี สวัสดิ์ศรี. กฎหมายการธนาคารพาณิชย์. วารสารนิติศาสตร์. 21 (มีนาคม 2534) : 39 - 41.
- ธัญญา ศิริเวทิน และจันทรเพ็ญ รัตนาภินันท์. การปรับโครงสร้างของระบบสถาบันการเงิน, วารสารการเงินการคลัง ปีที่ 13 ฉบับที่ 39 พฤษภาคม 2541 : หน้า 32-38.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. 50 ปี ธนาคารแห่งประเทศไทย 2485-2535. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2535.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. รายงานเศรษฐกิจรายเดือนบันทึกเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงิน มกราคม - กันยายน 2541.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. หนึ่งทศวรรษกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน 2525-2538. กรุงเทพมหานคร : ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2538.
- นภพร เรื่องสกุล. นโยบายแก้ไขปัญหาวิกฤตในธนาคารพาณิชย์ไทย. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย, 2532.
- นภพร เรื่องสกุล. เส้นทางธนาคารพาณิชย์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.
- บริษัทศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด. 2540 ปีแห่งความปั่นป่วนตลาดการเงินไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัทมาสเตอร์ คีย์ จำกัด, 2541.
- ปวย อังภากรณ์. ศิลปะและวิทยาแห่งการเป็นผู้ว่า. กรุงเทพมหานคร : ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2515.
- พิชา ดำรงค์พิวัฒน์. กฎหมายว่าด้วยการธนาคาร. พิมพ์ครั้งที่ 3 2526.
- พนิดา รัตนวรรณ. กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505 (ฉบับที่ 2 และ 3) พ.ศ.2541.

- พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2522 และ 2535.
- พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ.2485.
- พิสุทธิ์ นิฆมานเหมินท์. คำบรรยายวิชาธนาคารกลางและนโยบายการเงิน. แก่นักศึกษาปีที่ 4
แผนกพาณิชย์ศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการเงินและการธนาคาร คณะ
พาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 8 มีนาคม 2514.
- มดิชน. (5 พฤษภาคม 2541) : 2.
- มดิชน. (7 เมษายน 2541) : 2.
- รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์. การบริหารนโยบายเสถียรภาพเศรษฐกิจในอนาคต. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
- รวมแผนกบัญชีเศรษฐกิจไทย. วารสารข่าวการเงินธนาคาร. ฉบับพิเศษ ม.ป.ป. : 12-13.
- เริงชัย มะระกานนท์. การเงินและการธนาคารในประเทศไทยพร้อมด้วยภาคทฤษฎี. กรุงเทพ
มหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521.
- รวรรณ ภูภิรมย์ และพรวสา ศิริบุหงศ์. สรุปการดำเนินการและแนวทางการฟื้นฟูกิจการของ
บริษัทเงินทุน 58. วารสารการเงินการคลัง. 13 (มกราคม 2541): 68 -75.
- สนอง ตูจินดา. 12 วิธีที่ผู้บริหารโง่งแบงค์. การเงินธนาคาร. (มีนาคม 2530) : 57,132,
135 และ 136.
- สมศักดิ์ ศักดิ์ขลาธร. การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกองทุนกับสถาบันประกันเงินฝาก.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- โสมนัส เทียงวิบูลย์วงศ์. มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมกำกับดูแลและแก้ไขปัญหา
บริษัทเงินทุน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรม
ศาสตร์, 2531.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. วิกฤตเศรษฐกิจและการดำเนิน
แก้ไข. วารสารเศรษฐกิจและสังคม. 34 (กันยายน - ธันวาคม 2540) : 11.
- อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, พิเศษ เสตเสถียร, อติศร พินิจกุลวิวัฒน์ และปรกรณ์ วิทยานนท์. การแก้ไข
ปัญหาสถาบันการเงินและบทบาทของสถาบันประกันเงินฝาก. ฝ่ายวิจัยนโยบาย
เศรษฐกิจส่วนรวม สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2534.
- เอกพล พิทักษ์พรพันธ์. มาตรการ 14 สิงหาคม : ใครได้ใครเสีย. วารสารท่องเที่ยวโลกการเงิน 3
(กรกฎาคม - กันยายน 2541) : 11-13.

ภาคผนวก

ผนวก ๑
พระราชบัญญัติ
การธนาคารพาณิชย์
พ.ศ. ๒๕๐๕**

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๕
เป็นปีที่ ๑๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช-
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำ
แนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการธนาคาร
พาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕” ชื่อพระราชบัญญัติ

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป^{๑/} วันที่พระราชบัญญัติใช้
บังคับ

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พุทธศักราช
๒๔๘๘ บทยกเลิกกฎหมายเดิม

มาตรา ๔^{๒/} ในพระราชบัญญัตินี้ บทนิยาม

“การธนาคารพาณิชย์” หมายความว่า การประกอบธุรกิจประเภทรับ
ฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ และใช้
ประโยชน์เงินนั้นในทางหนึ่งหรือหลายทาง เช่น (ก) ให้สินเชื่อ (ข) ซื้อขายตัว
แลกเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด (ค) ซื้อขายเงินปรรูปรต่างประเทศ

**พระราชบัญญัติฉบับนี้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ๓ ครั้ง ครั้งแรกโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒
ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ครั้งที่สองโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคาร
พาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๔ และครั้งที่สามโดยพระราช
บัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕

๑/ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๙ ตอนที่ ๓๙ ฉบับพิเศษ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๕

๒/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

“ธนาคารพาณิชย์” หมายความว่า ธนาคารที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบ การธนาคารพาณิชย์ และหมายความรวมถึงสาขาของธนาคารต่างประเทศที่ได้ รับอนุญาตให้ประกอบธนาคารพาณิชย์ด้วย

“บริษัทมหาชนจำกัด” หมายความว่า บริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

“บริษัทจำกัด” หมายความว่าบริษัทมหาชนจำกัดด้วย

“เงินกองทุน”^{๑/} หมายความว่า^{๒/}

(๑) ทุนชำระแล้วซึ่งรวมทั้งส่วนล้มล้มมูลค่าหุ้นที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับ และเงินที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับจากการออกไปสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นของ ธนาคารพาณิชย์นั้น

(๒) ทุนสำรอง

(๓) เงินสำรองที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิเมื่อสิ้นงวดการบัญชีตามมติที่ ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นหรือตามข้อบังคับของธนาคารพาณิชย์ แต่ไม่รวมถึงเงิน สำรองสำหรับการลดค่าของสินทรัพย์และเงินสำรองเพื่อการชำระหนี้

(๔) กำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรร

(๕) เงินสำรองจากการตีราคาสินทรัพย์ เงินสำรองอื่น และ

(๖) เงินที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับเนื่องจากการออกตราสารแสดงสิทธิใน หนี้ระยะยาวเกินห้าปีที่มีสิทธิด้อยกว่าเจ้าหนี้สามัญ

เงินกองทุนตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้หักผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในทุก งวดการบัญชีออกก่อน และให้หักค่าแห่งกูดวิลล์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและ เงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ชนิด ประเภทและการคำนวณเงินกองทุนตาม (๕) หรือ (๖) ให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

เงินกองทุนตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้หักเงินตามตราสาร ใน (๖) ของบริษัทเงินทุนและธนาคารพาณิชย์อื่นที่ธนาคารพาณิชย์นั้นถือไว้และ สินทรัพย์อื่นใด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

“ให้สินเชื่อ” หมายความว่า ให้กู้ยืมเงิน ชื้อ ชื้อลด รับช่วงซื้อลดตัวเงิน เป็นเจ้าหนี้เนื่องจากได้จ่ายหรือสั่งให้จ่ายเงินเพื่อประโยชน์ของผู้เค้ายหรือเป็น เจ้าหนี้เนื่องจากได้จ่ายเงินตามภาระผูกพันตามเล็ดเตอร์ออฟเครดิต

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๓๕

๒/ คูประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๕ หน้า ๗๐

“บัตรเงินฝาก”^{๑/} หมายความว่า ตราสารซึ่งเปลี่ยนมือได้ที่ธนาคารพาณิชย์ออกให้แก่ผู้ฝากเงินเพื่อเป็นหลักฐานการรับฝากเงินและเพื่อแสดงสิทธิของผู้ทรงตราสารที่จะได้รับเงินฝากคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้โดยจะมีการกำหนดดอกเบี้ยไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕^{๒/} ภายใต้บังคับ มาตรา ๔ จัตวา และมาตรา ๕ เบญจ ธนาคารพาณิชย์นอกจากสาขาของธนาคารต่างประเทศจะตั้งขึ้นได้ก็แต่ในรูปบริษัทมหาชนจำกัดและโดยได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี

การขออนุญาตตั้ง
ธนาคารพาณิชย์

คำขออนุญาตต้องมีรายการตามที่รัฐมนตรีกำหนด^{๓/} และจะดำเนินการเพื่อจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัดได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

เมื่อได้จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจำกัดแล้ว ให้บริษัทมหาชนจำกัดนั้นแจ้งการจดทะเบียนเพื่อขอรับใบอนุญาต

ในการให้ความเห็นชอบตามวรรคสอง และการอนุญาตตามวรรคสาม รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๕ ทวิ^{๔/} บุคคลใดจะถือหุ้นธนาคารพาณิชย์ใดเกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์นั้นมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่อยู่ถือหุ้นเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย หรือนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น แต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินการของธนาคารพาณิชย์นั้น รัฐมนตรีด้วยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจผ่อนผันให้มีการถือหุ้นเป็นอย่างอื่นได้ ในการผ่อนผันนั้นจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้

การถือหุ้นในธนาคาร
พาณิชย์ของบุคคลหรือ
คณะบุคคล

หุ้นธนาคารพาณิชย์ที่บุคคลหรือห้างหุ้นส่วนดังต่อไปนี้ถืออยู่ให้นับรวมเป็นหุ้นของบุคคลตามวรรคหนึ่งด้วย

- (๑) คู่สมรสของบุคคลตามวรรคหนึ่ง
- (๒) บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลตามวรรคหนึ่ง
- (๓) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เป็นหุ้นส่วน

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

๒/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

๓/ คู่มือประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ หน้า ๓๗

๔/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๔

	<p>(๔) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดรวมกันเกินร้อยละสามสิบของทุนทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น</p>
	<p>(๕) บริษัทจำกัดที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๓) หรือ (๔) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้น</p>
	<p>(๖) บริษัทจำกัดที่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๓) หรือ (๔) หรือบริษัทจำกัดตาม (๕) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้น</p>
<p>ข้อห้ามเกี่ยวกับการจำหน่ายหุ้นของธนาคารพาณิชย์</p>	<p>มาตรา ๕ ตริ^๑/ ห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์ใดจำหน่ายหุ้นของธนาคารพาณิชย์นั้นแก่บุคคลใด ซึ่งจะทำให้บุคคลนั้นถือหุ้นเกินอัตราที่กำหนดตามมาตรา ๕ ทวิ</p>
	<p>ทุกครั้งที่มีการซื้อหุ้นให้เข้าชื่อซื้อหุ้น ให้ธนาคารพาณิชย์ระบุจำนวนหุ้นที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดจะถือหุ้นได้ทั้งสิ้นโดยชอบด้วยมาตรา ๕ ทวิ ไว้ให้ทราบในคำซื้อหุ้น</p>
<p>ลักษณะและมูลค่าหุ้นของธนาคารพาณิชย์</p>	<p>มาตรา ๕ จัตวา^๒/ หุ้นสามัญและหุ้นบริมสิทธิของธนาคารพาณิชย์ต้องเป็นหุ้นชนิดระบุชื่อผู้ถือ มีมูลค่าของหุ้นไม่เกินหุ้นละหนึ่งร้อยบาท และข้อบังคับของธนาคารพาณิชย์ต้องไม่มีข้อจำกัดในการโอนหุ้น เว้นแต่เพื่อเป็นการปฏิบัติตามมาตรา ๕ ทวิ หรือมาตรา ๕ เบญจ หรือตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด</p>
<p>สัญชาติของผู้ถือหุ้นและกรรมการของธนาคารพาณิชย์</p>	<p>มาตรา ๕ เบญจ^๒/ ธนาคารพาณิชย์ต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของกรรมการทั้งหมด</p>
<p>ข้อห้ามเกี่ยวกับการจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทน หรือการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมผู้ถือหุ้น</p>	<p>มาตรา ๕ ฉ^๑/ เมื่อปรากฏว่าบุคคลใดได้หุ้นของธนาคารพาณิชย์ใดมา และการได้มานั้นเป็นเหตุให้ถือหุ้นเกินจำนวนที่จะถือได้ตามมาตรา ๕ ทวิ บุคคลนั้นจะยกเอาการถือหุ้นในส่วนที่เกินจำนวนดังกล่าวขึ้นใช้ยื่นต่อธนาคารพาณิชย์นั้นมิได้ และธนาคารพาณิชย์นั้นจะจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอื่นใดให้แก่บุคคลนั้นหรือให้บุคคลนั้นออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมของผู้ถือหุ้นตามจำนวนหุ้นส่วนที่เกินมิได้</p>

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

๒/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๕ สัตต^{๑/} เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา ๕ ทวิ มาตรา ๕ เบญจ และมาตรา ๕ ฉ ให้ธนาคารพาณิชย์ตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นทุกราวก่อนจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอื่นใด และก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นแล้วแจ้งผลการตรวจสอบต่อธนาคารแห่งประเทศไทยตามรายการและภายในเวลาที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และในกรณีที่พบว่าผู้ถือหุ้นรายใดถือหุ้นเกินจำนวนที่กำหนดในมาตรา ๕ ทวิ ให้ธนาคารพาณิชย์แจ้งให้ผู้นั้นทราบเพื่อดำเนินการจำหน่ายหุ้นส่วนที่เกินนั้นเสีย

การตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นก่อนจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนและก่อนการประชุมผู้ถือหุ้น

มาตรา ๕ อัฐ^{๑/} บทบัญญัติแห่งมาตรา ๕ ทวิ มาตรา ๕ ดรี มาตรา ๕ จัตวา มาตรา ๕ เบญจ มาตรา ๕ ฉ และมาตรา ๕ สัตต มิให้นำมาใช้บังคับแก่ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นสาขาของธนาคารต่างประเทศ

มาตราที่ไม่นำมาใช้บังคับสาขาธนาคารต่างประเทศ

มาตรา ๖^{๒/} การประกอบการธนาคารพาณิชย์โดยตั้งเป็นสาขาของธนาคารที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศจะกระทำได้อีกก็ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีในการอนุญาตรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขให้ต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

การขออนุญาตตั้งสาขาธนาคารต่างประเทศและการดำรงเงินกองทุนของสาขาธนาคารต่างประเทศ

สาขาของธนาคารต่างประเทศที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบการธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงสินทรัพย์ไว้ในประเทศไทยตามจำนวน ชนิด วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา^{๓/}

สินทรัพย์ที่ต้องดำรงตามวรรคสองต้องจัดหาด้วย (๑) เงินที่นำเข้ามาจากสำนักงานใหญ่และหรือสาขาอื่นนอกประเทศไทยของธนาคารต่างประเทศนั้น (๒) เงินสำรองต่างๆ แต่ไม่รวมถึงเงินสำรองสำหรับการลดค่าของสินทรัพย์และเงินสำรองเพื่อการชำระหนี้หรือ (๓) เงินกำไรสุทธิแต่ละงวดการบัญชีของสาขาอันได้โอนเป็นส่วนของสำนักงานใหญ่แล้วและไม่ต้องส่งออก ทั้งนี้เมื่อหักผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในทุกงวดการบัญชีออกแล้ว

ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าสินทรัพย์ตามวรรคสองเป็นเงินกองทุน

มาตรา ๗ ธนาคารพาณิชย์นอกจากสาขาของธนาคารต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบการธนาคารพาณิชย์อาจเปิดสาขาได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี คำขออนุญาตต้องมีรายการตามที่รัฐมนตรีกำหนด^{๔/} ในกรณีนี้รัฐมนตรีจะอนุญาตโดยมีเงื่อนไขก็ได้

การขออนุญาตเปิดสาขาของธนาคารพาณิชย์

๑/ และ ๒/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ตามลำดับ

๓/ ดูประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ หน้า ๖๒

๔/ ดูประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ หน้า ๓๗

การขออนุญาตตั้งสำนักงานผู้แทน

มาตรา ๘ ทวิ^{๑/} ผู้ใดจะกระทำการแทนธนาคารต่างประเทศโดยมีสำนักงานติดต่อกับบุคคลทั่วไปในราชอาณาจักร หรือธนาคารพาณิชย์ใด นอกจากสาขาของธนาคารต่างประเทศจะตั้งสำนักงานเพื่อกระทำการแทนธนาคารพาณิชย์ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร ต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในการอนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดเงื่อนไขให้ต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

การขออนุญาตย้ายสำนักงานธนาคารพาณิชย์

มาตรา ๘ ทริ^{๑/} เมื่อธนาคารพาณิชย์ได้รับอนุญาตให้ตั้งสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขา ณ ที่ใดแล้ว จะย้ายสำนักงานนั้นไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในการอนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดเงื่อนไขให้ต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

ข้อห้ามบุคคลอื่นประกอบการธนาคารพาณิชย์

มาตรา ๘ ห้ามมิให้บุคคลใดนอกจากธนาคารพาณิชย์ประกอบการธนาคารพาณิชย์

ข้อห้ามบุคคลอื่นใช้ชื่อ "ธนาคาร"

มาตรา ๘ ห้ามมิให้บุคคลใดนอกจากธนาคารพาณิชย์ใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจว่า "ธนาคาร" หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน

ธุรกิจอื่นนอกจากการธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารพาณิชย์อาจกระทำได้

มาตรา ๘ ทวิ^{๒/} นอกจากการธนาคารพาณิชย์แล้ว ธนาคารพาณิชย์อาจกระทำธุรกิจที่เกี่ยวกับหรือเนื่องจากการธนาคารพาณิชย์หรือธุรกิจอันเป็นประเพณีที่ธนาคารพาณิชย์พึงกระทำ เช่น การเรียกเก็บเงินตามตั๋วเงิน การรับอาวัลตั๋วเงิน การรับรองตั๋วเงิน การออกเช็คเดอริวออฟเครดิตหรือการค้าประกัน หรือธุรกิจทำนองเดียวกันด้วยก็ได้เมื่อได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย แต่จะประกอบการค้าหรือธุรกิจอื่นใดมิได้

ข้อกำหนดเกี่ยวกับการออกบัตรเงินฝากและรายการในบัตรเงินฝาก

มาตรา ๘ ทริ^{๓/} ธนาคารพาณิชย์จะรับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้โดยวิธีออกบัตรเงินฝากก็ได้

บัตรเงินฝากต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) คำบอกชื่อว่าเป็นบัตรเงินฝาก
- (๒) ชื่อธนาคารพาณิชย์ผู้ออกบัตรเงินฝาก
- (๓) วันที่ออกบัตรเงินฝาก
- (๔) จังหวัดที่ออกบัตรเงินฝาก
- (๕) ข้อตกลงอันปราศจากเงื่อนไขว่าจะจ่ายเงินเป็นจำนวนหนึ่งที่แน่นอน

พร้อมด้วยดอกเบี้ย (ถ้ามี)

- (๖) วันถึงกำหนดจ่ายเงิน

๑/ และ ๒/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ตามลำดับ

๓/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

- (๗) สถานที่จ่ายเงิน
 (๘) ชื่อของผู้ฝากเงิน หรือคำจดแจ้งว่าให้จ่ายเงินแก่ผู้ถือ
 (๙) ลายมือชื่อผู้มีอำนาจลงนามแทนธนาคารพาณิชย์ผู้ออกบัตรเงินฝาก

มาตรา ๕ จัตวา^{๑/} ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๔๙๙ ถึงมาตรา ๕๐๗ มาตรา ๕๑๑ มาตรา ๕๑๓ (๑) และ (๒) มาตรา ๕๑๔ ถึงมาตรา ๕๑๖ มาตรา ๕๑๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๕๑๘ ถึงมาตรา ๕๒๒ มาตรา ๕๒๕ มาตรา ๕๒๖ มาตรา ๕๓๘ ถึงมาตรา ๕๔๒ มาตรา ๕๔๕ มาตรา ๕๔๖ มาตรา ๕๔๘ มาตรา ๕๔๙ มาตรา ๕๕๙ มาตรา ๕๖๗ มาตรา ๕๗๑ มาตรา ๕๗๓ มาตรา ๕๘๖ มาตรา ๕๙๔ ถึงมาตรา ๑๐๐๐ มาตรา ๑๐๐๖ ถึงมาตรา ๑๐๐๘ มาตรา ๑๐๑๐ และมาตรา ๑๐๑๑ มาใช้บังคับแก่บัตรเงินฝากโดยอนุโลม

บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่นำมาใช้บังคับแก่บัตรเงินฝากโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐^{๒/} ให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สินหรือภาระผูกพันตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี^{๓/}

การดำรงเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์

การกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ถ้ามีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงอัตราให้สูงขึ้น จะให้ใช้บังคับก่อนสิบห้าวันนับแต่วันประกาศมิได้

มาตรา ๑๑^{๔/} ธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงเงินสดสำรองเป็นอัตราส่วนกับเงินฝากและหรือเงินกู้ยืมตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๑ ทวิ ไม่ต่ำกว่าอัตราส่วนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

การดำรงเงินสดสำรองของธนาคารพาณิชย์

อัตราส่วนที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง จะต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละห้า และไม่เกินร้อยละห้าสิบของเงินฝากและหรือเงินกู้ยืมแล้วแต่กรณี และจะกำหนดให้เป็นอัตราส่วนกับเงินฝากและหรือเงินกู้ยืมประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภทรวมกันหรือแยกกันก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการดำรงเงินสดสำรองตามวรรคหนึ่ง ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดให้ถือเอาหลักทรัพย์รัฐบาลไทยเป็นส่วนหนึ่งของเงินสดสำรองที่พึงดำรงนั้นก็ได้

มาตรา ๑๑ ทวิ^{๕/} เงินฝากและหรือเงินกู้ยืมซึ่งธนาคารพาณิชย์จะต้องดำรงเงินสดสำรองให้ได้อัตราส่วน ได้แก่เงินฝากและหรือเงินกู้ยืม ดังต่อไปนี้

ประเภทของเงินฝากและหรือเงินกู้ยืมที่ธนาคารพาณิชย์จะต้องดำรงเงินสดสำรอง

- (๑) ยอดรวมเงินฝากทั้งหมด

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

๒/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

๓/ คูประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๕ หน้า ๗๐ และหน้า ๗๘

๔/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

๕/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

- (๒) เงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม
- (๓) เงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้
- (๔) ยอดรวมเงินกู้ยืมทั้งหมด
- (๕) เงินกู้ยืมแต่ละประเภท

การคำนวณยอดเงินฝากหรือเงินกู้ยืมตามวรรคหนึ่ง ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีจะกำหนดให้คำนวณรวมกับยอดเงินให้เบิกเกินบัญชีที่ยังไม่ได้จ่ายไปโดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของเงินฝากหรือเงินกู้ยืมอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

การดำรงสินทรัพย์
สภาพคล่องของ
ธนาคารพาณิชย์

มาตรา ๑๑ ตรี^๑/ ธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๑ จัตวา เป็นอัตราส่วนกับยอดเงินฝากและหรือยอดเงินกู้ยืมทั้งหมดหรือแต่ละประเภท ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี^๒

อัตราที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง จะต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าและไม่เกินร้อยละห้าสิบของยอดเงินฝากและหรือยอดเงินกู้ยืมทั้งหมดหรือแต่ละประเภทแล้วแต่กรณี

การกำหนดให้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามวรรคหนึ่ง ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดให้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องแต่เพียงบางประเภทหรือทุกประเภทก็ได้ และจะกำหนดอัตราส่วนของแต่ละประเภทในอัตราใดก็ได้

สินทรัพย์สภาพคล่อง
ของธนาคารพาณิชย์

มาตรา ๑๑ จัตวา^๑/ สินทรัพย์สภาพคล่อง ได้แก่

- (๑) เงินสด
- (๒) เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
- (๓) เงินฝากสุทธิที่ธนาคารพาณิชย์อื่น
- (๔) หลักทรัพย์รัฐบาลไทยที่ปราศจากภาระผูกพัน
- (๕) หุ้นกู้หรือพันธบัตรที่กระทรวงการคลังค้ำประกันเงินและดอกเบียและปราศจากภาระผูกพัน
- (๖) สินทรัพย์อื่นที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี^๒

อำนาจในการกำหนด
หลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขให้ธนาคาร
พาณิชย์ดำรงเงินสด
สำรองหรือสินทรัพย์
สภาพคล่อง

มาตรา ๑๑ เบญจ^๑/ การดำรงเงินสดสำรองตามมาตรา ๑๑ ให้ได้ อัตราส่วนกับเงินฝากและหรือเงินกู้ยืม และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามมาตรา ๑๑ ตรี ให้ได้อัตราส่วนกับยอดเงินฝากและหรือยอดเงินกู้ยืมแล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี^๒

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

๒/ ดูประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๙ หน้า ๘๕

การกำหนดตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๑ ทวิ วรรคสอง และมาตรา ๑๑ ตริ วรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และถ้ามีผลเป็นการเพิ่มอัตราส่วนเงินสดสำรองและอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่อง จะให้ใช้บังคับก่อนสิบห้าวันนับแต่วันประกาศมิได้

มาตรา ๑๑ จ^๑ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาเสถียรภาพของเงินตรา รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินสดสำรองพิเศษไม่ต่ำกว่าอัตราที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยต่างหากจากการดำรงเงินสดสำรองตามมาตรา ๑๑

การดำรงเงินสดสำรอง
พิเศษของธนาคาร
พาณิชย์

การกำหนดอัตราตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดเป็นอัตราส่วนกับเงินฝากและหรือเงินกู้ยืมตามมาตรา ๑๑ ทวิ ทั้งหมดหรือแต่ละประเภท เฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นจากยอดเงินดังกล่าวเมื่อสิ้นวันใดวันหนึ่ง และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒^๒ ห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์กระทำการดังต่อไปนี้

ข้อห้ามมิให้ธนาคาร
พาณิชย์กระทำการใน
เรื่องต่าง ๆ

(๑) ลดทุนโดยมิได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

(๒) ให้สินเชื่อแก่กรรมการหรือประกันหนึ่งใด ๆ ของกรรมการ หรือรับรอง รับอวัล หรือสอดเข้าแก้หน้าในตัวเงินที่กรรมการเป็นผู้ส่งจ่าย หรือผู้ออกตัวหรือผู้สลักหลัง

(๓) รับหุ้นของธนาคารพาณิชย์นั้นเป็นประกัน หรือรับหุ้นของธนาคารพาณิชย์ จากธนาคารพาณิชย์อื่นเป็นประกัน

(๔) ซื้อหรือมีไว้เป็นประจำซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เว้นแต่

(ก) เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับดำเนินธุรกิจ หรือสำหรับพนักงานและลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์นั้น โดยได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในการให้ความเห็นชอบนั้นจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้

(ข) เป็นการได้มาจากการชำระหนี้หรือจากการประกันการให้สินเชื่อหรือจากการซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่จำนองไว้แก่ธนาคารพาณิชย์นั้นจากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

(๕)^๓ ซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดใดเกินร้อยละสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้น หรือซื้อหรือมีหุ้นมีมูลค่าหุ้นรวมกันทั้งสิ้นเกินอัตราส่วนกับเงินกองทุนทั้งหมดหรือเงินกองทุนชนิดหนึ่งชนิดใดหรือ

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

๒/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์

พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๕

๓/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

หลายชนิดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในการอนุญาตนั้นจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้

(๖) ชื่อหรือมีหุ้นธนาคารพาณิชย์อื่น เว้นแต่เป็นการได้มาจากการชำระหนี้หรือการประกันการให้สินเชื่อแต่ต้องจำหน่ายภายในเวลาหกเดือนนับแต่วันที่ได้มา หรือเป็นการได้มาโดยได้รับผอนผันจากรัฐมนตรีด้วยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย ในการผอนผันนั้นจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้

(๗) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นให้แก่กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์นั้น เป็นค่านายหน้าหรือค่าตอบแทนสำหรับหรือเนื่องจาก การกระทำหรือการประกอบธุรกิจใดๆ ของธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้ นอกจากบำเหน็จ เงินเดือน เงินรางวัล และเงินเพิ่มอย่างอื่นบรรดาที่พึงจ่ายตามปกติ

(๘) ขายหรือให้อสังหาริมทรัพย์ใดๆ หรือสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่ารวมกันสูงกว่าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดแก่กรรมการ^{๑/} หรือชื่อทรัพย์สินจากกรรมการ ทั้งนี้ รวมถึงบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรรมการตามมาตรา ๑๒ ทวิ ด้วย เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย

(๙) กระทำการใดๆ อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจของประเทศหรือแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือเป็นการเอาเปรียบลูกค้าหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างไม่เป็นธรรม หรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาหรือต่อการแข่งขันในระบบสถาบันการเงิน หรือเป็นการผูกขาดหรือจำกัดตัดตอนทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บุคคลที่ถือว่ามีส่วน
เกี่ยวข้องกับกรรมการ

มาตรา ๑๒ ทวิ^{๒/} การให้สินเชื่อแก่หรือการประกันหนี้ใดๆ ของบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนดังต่อไปนี้ หรือการรับรอง รับอาวัล หรือสอดเข้าแก้หน้าในตั๋วเงินที่บุคคลหรือห้างหุ้นส่วนดังต่อไปนี้ เป็นผู้สั่งจ่ายหรือผู้ออกตั๋วหรือผู้สลักหลังให้ถือว่าเป็นการให้สินเชื่อ หรือการประกัน หรือการรับรอง รับอาวัล หรือสอดเข้าแก้หน้าแก่กรรมการตามมาตรา ๑๒ (๒) ด้วย

- (๑) คู่สมรสของกรรมการ
- (๒) บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ

^{๑/} ดูประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๔ หน้า ๔๑

^{๒/} แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์

(๓) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่กรรมการหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เป็นหุ้นส่วน

(๔) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิด รวมกันเกินร้อยละสามสิบของทุนทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น

(๕) บริษัทจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๓) หรือ (๔) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้น

(๖) บริษัทจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๓) หรือ (๔) หรือบริษัทจำกัดตาม (๕) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้น

มาตรา ๑๒ ตริ^๑/ ธนาคารพาณิชย์ต้องจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่ตกเป็นของธนาคารพาณิชย์ตามมาตรา ๑๒(๔)(ข) ภายในห้าปีนับแต่วันที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตกเป็นของธนาคารพาณิชย์ เว้นแต่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะขยายระยะเวลาให้หรือให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นสถานที่ตามมาตรา ๑๒ (๔)(ก)

การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่ตกเป็นของธนาคารพาณิชย์

มาตรา ๑๒ จัตวา^๑/ ห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์ตั้งหรือยอมให้บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติหรือลักษณะดังต่อไปนี้เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือที่ปรึกษาของธนาคารพาณิชย์

ลักษณะของบุคคลที่ห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์ตั้งหรือยอมให้เป็นกรรมการหรือผู้บริหาร

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๒) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำให้โดยทุจริต

(๓) เคยถูกลงโทษไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ หรือองค์การหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ฐานทุจริตต่อหน้าที่

(๔) เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการของธนาคารพาณิชย์ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เว้นแต่จะได้รับยกเว้นจากธนาคารแห่งประเทศไทย

(๕) ถูกถอดถอนจากธนาคารพาณิชย์ตามคำแนะนำของรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๕

(๖) เป็นข้าราชการการเมือง

^๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

(๗) เป็นข้าราชการซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมธนาคารพาณิชย์ หรือพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย เว้นแต่เป็นกรณีของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือเป็นกรณีที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีเพื่อช่วยเหลือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์

(๘)^{๑/} เป็นผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัด ซึ่งตนหรือบุคคลตามมาตรา ๑๒ ทวิ ถือหุ้นอยู่ เว้นแต่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งไม่มีอำนาจลงนามผูกพันธนาคารพาณิชย์ด้วยตนเองหรือร่วมกับผู้อื่น

ข้อห้ามเกี่ยวกับการให้
สินเชื่อหรือลงทุน หรือ
ก่อภาระผูกพันเพื่อบุคคล
ใดบุคคลหนึ่ง

มาตรา ๑๓^{๒/} ห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อหรือลงทุนในกิจการของผู้อื่นหรือก่อภาระผูกพันเพื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใด อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน เมื่อสิ้นวันหนึ่งๆ เกินอัตราส่วนกับเงินกองทุนทั้งหมดหรือเงินกองทุนชนิดหนึ่งชนิดใดหรือหลายชนิดตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนด ในการอนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดเงื่อนไขให้ปฏิบัติด้วยก็ได้

การกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและถ้ามีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงอัตราให้ต่ำลง จะให้ใช้บังคับก่อนสิบห้าวันนับแต่วันประกาศมิได้

ให้นำความในมาตรา ๑๒ ทวิ มาใช้บังคับแก่การกระทำตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

ข้อยกเว้นการให้สินเชื่อ
หรือก่อภาระผูกพันที่ไม่
เข้าข่ายมาตรา ๑๓

มาตรา ๑๓ ทวิ^{๓/} บทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๓ ไม่ให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ธนาคารพาณิชย์

(๑) ให้กู้ยืมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือหลักทรัพย์อื่นที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด^{๔/}

(๒) ให้กู้ยืมเงินโดยมีประกันด้วยหลักทรัพย์รัฐบาลไทยหรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด^{๔/} ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่ไม่เกินมูลค่าแห่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินที่ธนาคารพาณิชย์นั้นได้ตีราคาไว้เป็นประกัน

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๗ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๔

๒/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

๓/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

๔/ คู่มือประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๕ หน้า ๕๒

(๓) ให้สินเชื่อตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด^{๑/} หรือ

(๔) รับอวัลต์ัวเงิน รับรองตัวเงิน ออกเล็ดเตอร์ออฟเครดิตที่ธนาคารพาณิชย์มีความผูกพันในการชำระเงิน หรือค้ำประกันการกู้ยืมเงินหรือค้ำประกันการขาย ขายลดหรือขายช่วงลดตัวเงิน ทั้งนี้ ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด^{๒/}

การกำหนดตามมาตรานี้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ ตริ^{๓/} เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศหรือเพื่อแก้ไขภาวะเศรษฐกิจ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดการดังต่อไปนี้ได้ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเสนอ

(๑) ให้ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อในกิจการประเภทใดๆ ไม่น้อยกว่าอัตราที่กำหนด

(๒) ห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อในกิจการใดๆ เพิ่มขึ้น หรือเพิ่มขึ้นเกินอัตราที่กำหนด

การกำหนดตาม (๑) ทุกครั้งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี อัตราที่กำหนดตาม (๑) รวมกันทั้งสิ้นทุกประเภทของกิจการต้องไม่เกินร้อยละยี่สิบของยอดเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในวันสิ้นปีก่อนหน้านั้น

การกำหนดตาม (๒) ให้กำหนดเป็นร้อยละของยอดเงินให้สินเชื่อในแต่ละกิจการของธนาคารพาณิชย์นั้นในขณะใดขณะหนึ่งก็ได้

การกำหนดตามมาตรานี้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และจะกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและระยะเวลาเพื่อปฏิบัติการไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๑๓ จัตวา^{๔/} ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน หรือการซื้อขายตัวแลกเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใดได้^{๕/}

การกำหนดตามวรรคหนึ่งจะกำหนดตามประเภทของเงินฝากหรือเงินกู้ยืม ประเภทของบุคคล ประเภทของเอกสารการรับฝากเงิน หรือการกู้ยืมเงิน หรือประเภทของตราสารก็ได้

อำนาจในการกำหนด
เกี่ยวกับการให้สินเชื่อเพื่อ
ประโยชน์ในการพัฒนา
ประเทศหรือเพื่อแก้ไข
ภาวะเศรษฐกิจ

การกำหนดหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไข
เกี่ยวกับการรับฝากเงิน
การกู้ยืมเงิน หรือการ
ซื้อขายตัวแลกเงิน หรือ
ตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด

๑/ และ ๒/ ดูประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๔ หน้า ๔๒

๓/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

๔/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

๕/ ดูประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๕ หน้า ๔๕

การกำหนดเกี่ยวกับ
ดอกเบี้ยย ส่วนลด
ค่าบริการ เงินมัดจำ
และหลักประกัน

มาตรา ๑๕^{๑/} ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์อาจจ่ายได้^{๒/}
- (๒) ดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่ธนาคารพาณิชย์อาจเรียกได้^{๒/}
- (๓) ค่าบริการที่ธนาคารพาณิชย์อาจเรียกได้
- (๔) เงินมัดจำที่ธนาคารพาณิชย์ต้องเรียก
- (๕) หลักประกันเป็นทรัพย์สินที่ธนาคารพาณิชย์ต้องเรียก

บรรดาเงิน ทรัพย์สิน หรือสิ่งอื่นใดที่อาจกำหนดเป็นเงินได้ ที่ผู้ฝากเงินหรือบุคคลอื่นได้รับจากธนาคารพาณิชย์หรือพนักงานหรือลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์นั้นเนื่องจากการฝากเงินหรือที่ธนาคารพาณิชย์หรือพนักงานหรือลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์นั้นได้รับเนื่องจากการประกอบธุรกิจนั้นของธนาคารพาณิชย์ให้ถือว่าเป็นดอกเบี้ยหรือส่วนลด หรือค่าบริการตามความใน (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี เว้นแต่ค่าบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการให้สินเชื่อที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดตาม (๓) ไม่ให้ถือว่าเป็นดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่ธนาคารพาณิชย์อาจเรียกได้ตาม (๒)

การกำหนดตามมาตรานี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การจดทะเบียนชี้แสดง
หนี้สินและสินทรัพย์และ
ประกาศรายการย่อ

มาตรา ๑๕^{๑/} ให้ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนชี้แสดงหนี้สินและสินทรัพย์ให้ครบถ้วนถูกต้องตามความเป็นจริง และประกาศรายการย่อตามแบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด^{๓/} โดยแสดงหนี้สินและสินทรัพย์ที่มีอยู่ในวันทำงานวันสุดท้ายของทุกเดือน หรือในวันอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย^{๓/}

ประกาศตามวรรคหนึ่งให้เสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทยหนึ่งฉบับ และให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานภายในวันที่ยี่สิบเอ็ดของเดือนถัดไป และให้ลงในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับด้วย เว้นแต่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้กำหนดเป็นอย่างอื่น

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

๒/ ดูประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ หน้า ๔๖

๓/ ดูประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๖ หน้า ๑๐๐

มาตรา ๑๕ ทวิ ให้ธนาคารพาณิชย์ปิดบัญชีทุกงวดการบัญชีในรอบระยะเวลาหกเดือน ถ้าธนาคารพาณิชย์ใดมีสินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้หรือที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี^{๑/} ให้ธนาคารพาณิชย์นั้นตัดสินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ดังกล่าวออกจากบัญชี หรือกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ดังกล่าวเมื่อสิ้นงวดการบัญชีนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยให้ปฏิบัติเป็นอย่างอื่นในการอนุญาตนั้นจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้^{๒/}

การปิดบัญชี การตัดบัญชีสินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ และการกันเงินสำรอง

ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ถ้านำสินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ในส่วนที่ไม่ได้ตัดออกจากบัญชีหรือสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ในส่วนที่ไม่ได้กันเงินสำรองมาหักออกจากเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์นั้นแล้ว หากปรากฏว่าเงินกองทุนที่คงเหลือมีจำนวนต่ำกว่าเงินกองทุนที่ต้องดำรงตามมาตรา ๑๐ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดมาตรการใดๆ ให้ธนาคารพาณิชย์นั้นถือปฏิบัติจนกว่าจะได้ตัดสินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้นั้นหมดสิ้นไป หรือกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้นั้นครบจำนวนแล้ว^{๓/}

มาตรา ๑๖^{๔/} ภายในสี่เดือนนับแต่วันสิ้นปีบัญชีให้ธนาคารพาณิชย์ตามมาตรา ๕ ประกาศงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่แล้ว ตามแบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด^{๕/} ประกาศดังกล่าวให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของธนาคารพาณิชย์นั้น ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ และเสนอต่อรัฐมนตรีและธนาคารแห่งประเทศไทยภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ ทั้งนี้ เว้นแต่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

การประกาศงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุน

งบดุลตามวรรคหนึ่งจะต้องมีการรับรองของผู้สอบบัญชีซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้ความเห็นชอบในแต่ละปีบัญชี และต้องมีไซกรรมกร พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์นั้น

๑/ ดูประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ หน้า ๑๐๓

๒/ ความในวรรคหนึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๔

๓/ ความในวรรคสองแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

๔/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๔

๕/ ดูประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๕ หน้า ๑๐๖

ให้ธนาคารพาณิชย์ตามมาตรา ๖ ประกาศบังคับและบัญชีกำไรขาดทุนของธนาคารในต่างประเทศที่ธนาคารพาณิชย์นั้นเป็นสาขาภายในเวลาสี่เดือนนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของธนาคารต่างประเทศนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามีเหตุขัดข้องอันสมควร ประกาศดังกล่าวให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของธนาคารพาณิชย์นั้น

การกำหนดวันหรือเวลา
เปิดทำการและหยุด
ทำการของธนาคาร
พาณิชย์

มาตรา ๑๗^{๑/} ให้ธนาคารพาณิชย์เปิดทำการตามเวลาและหยุดทำการตามวันที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด^{๒/} เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้เปิดทำการหรือหยุดทำการในเวลาหรือวันอื่นจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในการอนุญาตดังกล่าวธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดเงื่อนไขให้ปฏิบัติด้วยก็ได้

ให้ธนาคารพาณิชย์ประกาศเวลาทำการและวันหยุดทำการดังกล่าวไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงาน

การกำหนดให้ธนาคาร
พาณิชย์รับการค้าเงิน
กิจการทั้งหมดหรือบาง
ส่วนเป็นการชั่วคราว

มาตรา ๑๗ ทวิ^{๓/} เพื่อแก้ไขฐานะหรือการดำเนินการของธนาคารพาณิชย์หรือเพื่อประโยชน์ในการรักษาเสถียรภาพทางการเงินหรือระบบสถาบันการเงิน ให้รัฐมนตรีด้วยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งให้ธนาคารพาณิชย์รับการค้าเงินกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวภายในระยะเวลาที่กำหนด และในการนี้จะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้

วิธีดำเนินการกรณี
ธนาคารพาณิชย์หยุด
ทำการจ่ายเงิน

มาตรา ๑๘ ธนาคารพาณิชย์ใดหยุดทำการจ่ายเงิน ให้ธนาคารพาณิชย์นั้นแจ้งให้รัฐมนตรีทราบทันที และห้ามมิให้ทำกิจการใดๆ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรีแล้วให้รายงานโดยละเอียดแสดงเหตุที่ต้องหยุดทำการจ่ายเงินภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่หยุดทำการจ่ายเงิน

ข้อห้ามเกี่ยวกับการเป็น
กรรมการหรือดำรง
ตำแหน่งอื่นในธนาคาร
พาณิชย์ใดในเวลา
เดียวกัน

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งเป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่นในธนาคารพาณิชย์ใด เป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่นในธนาคารพาณิชย์อื่นอีกในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้เว้นแต่ตำแหน่งที่ปรึกษากฎหมาย หรือตำแหน่งที่ไม่มีหน้าที่ปฏิบัติหรือให้ความเห็นเกี่ยวแก่การดำเนินการของธนาคารพาณิชย์

เหตุแห่งการสั่งเพิกถอน
ใบอนุญาตหรือสั่งให้เลิก
สาขาหรือสั่งควบคุม
ธนาคารพาณิชย์หรือ
สั่งแก้ไข

มาตรา ๒๐ ธนาคารพาณิชย์ใดฝ่าฝืนเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือสั่งให้เลิกสาขาตามที่ได้อนุญาตไปแล้ว แล้วแต่กรณี หรือจะสั่งควบคุมธนาคาร

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

๒/ ดูประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๙ หน้า ๑๑๙ ส่วนวันหยุดทำการตามประเพณีของธนาคารพาณิชย์ ดูประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดวันหยุดทำการประจำปีนี้

๓/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์

พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๘

พาณิชย์นั้นก็ได้ แต่ถ้าเห็นสมควร รัฐมนตรีจะสั่งให้ธนาคารพาณิชย์นั้นปฏิบัติการเพื่อแก้ไขให้เป็นไปตามเงื่อนไขเสียก่อนภายในเวลาที่รัฐมนตรีกำหนดก็ได้

มาตรา ๒๑ ธนาคารพาณิชย์ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งธนาคารพาณิชย์นั้นมิให้แจกหรือจำหน่ายเงินกำไรทั้งหมดหรือแต่บางส่วน โดยให้นำเงินกำไรนั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วนไปเพิ่มทุนสำรอง หรือไปเพิ่มสินทรัพย์ที่ต้องดำรงตามมาตรา ๖ แล้วแต่กรณี และรัฐมนตรีจะสั่งห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์นั้นให้กู้ยืมหรือลงทุน หรือให้ทำได้ภายใต้เงื่อนไขใดๆ จนกว่าธนาคารพาณิชย์นั้นจะปฏิบัติถูกต้องด้วยก็ได้

การสั่งธนาคารพาณิชย์
มิให้แจกหรือจำหน่าย
เงินกำไร

มาตรา ๒๒^{๑/} ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่า ธนาคารพาณิชย์ใด

เหตุแห่งการสั่งให้ธนาคาร
พาณิชย์กระทำการ
หรืองดเว้นกระทำการ

(๑) ดำรงเงินสดสำรองไม่ได้ตามอัตราส่วนที่กำหนดเป็นเงื่อนไข

(๒) ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องไม่ได้ตามอัตราส่วนที่กำหนดเป็นเงื่อนไข

(๓) รับฝากเงินหรือกู้ยืมเงินหรือก่อภาระผูกพันโดยไม่ลงบัญชีให้ถูกต้องและครบถ้วน หรือสร้างรายการให้สินเชื่อไม่ตรงต่อความเป็นจริง

(๔) ให้สินเชื่อหรือลงทุนเกินอัตราที่กำหนด หรือให้สินเชื่อในลักษณะที่เล็งเห็นได้ว่าจะเรียกคืนไม่ได้ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด^{๒/}

(๕) ให้สินเชื่อแก่หรือลงทุนในกิจการที่ธนาคารพาณิชย์หรือกรรมการของธนาคารพาณิชย์นั้นมีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง หรือให้สินเชื่อแก่ผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์นั้นในปริมาณเกินสมควร หรือมีเงื่อนไขหรือข้อกำหนดพิเศษผิดไปจากปกติ

(๖) ไม่ตัดสินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ออกจากบัญชี

(๗) ไม่กั้นเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้

(๘) กระทำการหรืองดเว้นกระทำการใดตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดขึ้น^{๓/} เพื่อพิทักษ์รักษาประโยชน์ของประชาชน

ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งให้ธนาคารพาณิชย์นั้นกระทำการหรืองดเว้นกระทำการ หรือแก้ไขการดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ในการนี้จะกำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาไว้ด้วยก็ได้

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๔

๒/ ดูประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ หน้า ๑๒๐

๓/ ดูประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๐ หน้า ๑๒๒

การสั่งให้ธนาคารพาณิชย์
ยื่นรายงานฉบับ

มาตรา ๒๓ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ธนาคารพาณิชย์ยื่นรายงานฉบับ
มีรายการตามที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้จะให้อื่นตามระยะเวลาหรือเป็นครั้งคราว
และจะให้ทำคำชี้แจงข้อความเพื่ออธิบายหรือขยายความแห่งรายงานนั้นก็ได้
รายงานฉบับและคำชี้แจงให้อื่นต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

การตั้งผู้ตรวจการธนาคาร
พาณิชย์

มาตรา ๒๔^๑/ รัฐมนตรีมีอำนาจตั้งผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์เพื่อ
ตรวจสอบและรายงานกิจการและสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ หรือจะมอบ
อำนาจให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตั้งพนักงานของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็น
ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ก็ได้ แต่ไม่ว่าในกรณีใดๆ รัฐมนตรีจะตั้งหรือมอบ
อำนาจให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตั้งผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ให้ทำการตรวจ
เพื่อทราบกิจการหรือทรัพย์สินของเอกชนคนใดคนหนึ่ง โดยเฉพาะที่มีหรือ
ปรากฏอยู่ในธนาคารพาณิชย์ใดๆ มิได้ เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๓๕ (๓)

เหตุแห่งการสั่งให้
ธนาคารพาณิชย์แก้ไข
ฐานะหรือการดำเนินการ
ตลอดจนการสั่งให้เพิ่ม
ทุนหรือลดทุน

มาตรา ๒๕ ทวิ^๒/ เมื่อปรากฏหลักฐานต่อธนาคารแห่งประเทศไทยว่า
ธนาคารพาณิชย์ใด มีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้
เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจ
สั่งให้ธนาคารพาณิชย์นั้นแก้ไขฐานะหรือการดำเนินการดังกล่าวได้ภายในระยะ
เวลาที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ในการนี้จะสั่งให้เพิ่มทุนหรือลดทุนด้วยก็ได้
ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ใดไม่เพิ่มทุนหรือลดทุนภายในกำหนดเวลาที่
ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าคำสั่งของธนาคารแห่ง
ประเทศไทยเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาตามคำสั่งของ
ธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว

ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องให้ธนาคารพาณิชย์ใดเพิ่มทุน
หรือลดทุนเพื่อให้ธนาคารพาณิชย์นั้นสามารถพยุงฐานะและการดำเนินการต่อไปได้
ธนาคารแห่งประเทศไทยจะสั่งให้ธนาคารพาณิชย์เพิ่มทุนหรือลดทุนทันทีก็ได้
โดยให้ถือว่าคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าวเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

ในการเพิ่มทุนหรือลดทุนตามวรรคสองหรือวรรคสาม มิให้นำมาตรา
๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ และมาตรา ๑๒๒๖ แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๑๔๙ วรรคสอง (๒) มาตรา ๑๕๒ และ
มาตรา ๑๕๔ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๒๑ แล้วแต่กรณี
มาใช้บังคับ

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์
พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๔

๒/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์
พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๔

มาตรา ๒๔ ตรี^{๑/} เมื่อปรากฏหลักฐานต่อธนาคารแห่งประเทศไทยว่า ธนาคารพาณิชย์ใดมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยตามมาตรา ๒๔ ทวิ ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งให้ธนาคารพาณิชย์นั้นถอดถอนกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ผู้เป็นต้นเหตุดังกล่าวออกจากตำแหน่งได้

เหตุแห่งการสั่งให้
ธนาคารพาณิชย์ถอดถอน
กรรมการหรือบุคคลซึ่ง
รับผิดชอบออกจาก
ตำแหน่ง

ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งถอดถอนบุคคลตามวรรคหนึ่งให้ธนาคารพาณิชย์นั้นแต่งตั้งบุคคลอื่นโดยความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทยเข้าดำรงตำแหน่งดังกล่าวแทนภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันถอดถอน

๕ ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ใดไม่ถอดถอนบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือถอดถอนแล้วไม่แต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทนตามวรรคสอง ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งถอดถอนบุคคลดังกล่าวหรือแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนไปดำรงตำแหน่งแทนเป็นเวลาไม่เกินสามปี และมีให้นำความในมาตรา ๑๒ จัตวา (๘) มาใช้บังคับ

ให้ผู้ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งตามวรรคสามได้รับคำตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยให้จ่ายจากทรัพย์สินของธนาคารพาณิชย์นั้น และในระหว่างเวลาที่บุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งอยู่ ผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์จะมีมติเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ได้

บุคคลซึ่งถูกถอดถอนตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยจะเข้าไปเกี่ยวข้องหรือดำเนินการใดๆ ในธนาคารพาณิชย์นั้นไม่ได้ไม่ว่าโดยทางตรงและทางอ้อม และต้องอำนวยความสะดวกและให้ข้อเท็จจริงแก่บุคคลที่ดำรงตำแหน่งแทนหรือตามผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์กำหนด

ให้ถือว่าคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ให้ถอดถอนหรือแต่งตั้งตามมาตรานี้เป็นมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น

มาตรา ๒๕ ๒^{๒/} เมื่อรัฐมนตรีได้รับรายงานการตรวจสอบของผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์และเห็นว่าฐานะหรือการดำเนินการของธนาคารพาณิชย์ใดอยู่ในลักษณะอันจะเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ประโยชน์ของประชาชน รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งควบคุมธนาคารพาณิชย์หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตก็ได้ แต่ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ดำเนินการแก้ไขการบริหารงานรวม

การสั่งควบคุมธนาคาร
พาณิชย์หรือสั่งเพิกถอน
ใบอนุญาต

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๔

๒/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

ทั้งย้ายหรือถอดถอนกรรมการหรือพนักงานของธนาคารพาณิชย์ตามคำแนะนำของรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด รัฐมนตรีจะยังไม่สั่งควบคุมธนาคารพาณิชย์นั้น หรือยังไม่สั่งเพิกถอนใบอนุญาตก็ได้ ในการนี้รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะหรือการดำเนินการของธนาคารพาณิชย์นั้น ให้ธนาคารพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามก็ได้

การแต่งตั้งพนักงาน
เจ้าหน้าที่สอบสวนกรณี
ที่ธนาคารพาณิชย์หยุด
ทำการจ่ายเงิน

มาตรา ๒๖ เมื่อปรากฏว่าธนาคารพาณิชย์ใดหยุดทำการจ่ายเงินให้รัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลที่รัฐมนตรีเห็นสมควรเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการสอบสวนพฤติการณ์และเมื่อได้รับรายงานการสอบสวนจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งควบคุมธนาคารพาณิชย์นั้นได้

วิธีการสั่งควบคุมธนาคาร
พาณิชย์

มาตรา ๒๗ ในการสั่งควบคุมธนาคารพาณิชย์ใด ให้รัฐมนตรีแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้ธนาคารพาณิชย์นั้นทราบ และปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของธนาคารพาณิชย์นั้น กับทั้งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

การตั้งคณะกรรมการ
ควบคุมธนาคารพาณิชย์

มาตรา ๒๘ ในการควบคุมธนาคารพาณิชย์ใด ให้รัฐมนตรีตั้งคณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์นั้น ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสองคน คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่จัดดำเนินกิจการของธนาคารพาณิชย์นั้นได้ทุกประการและให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของธนาคารพาณิชย์นั้น

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งและกำหนดอำนาจและหน้าที่ที่พนักงานควบคุมธนาคารพาณิชย์คนหนึ่งหรือหลายคนให้ปฏิบัติกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งได้

การตั้งคณะกรรมการและการแต่งตั้งกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อห้ามกรรมการและ
พนักงานธนาคารพาณิชย์
กระทำการในกรณี
ที่ได้รับคำสั่งควบคุม
ธนาคารพาณิชย์

มาตรา ๒๙ เมื่อรัฐมนตรีได้แจ้งคำสั่งควบคุมแก่ธนาคารพาณิชย์ใด ห้ามมิให้กรรมการและพนักงานของธนาคารพาณิชย์กระทำการของธนาคารพาณิชย์นั้นอีกต่อไปเว้นแต่จะได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์

หน้าที่ของกรรมการ
พนักงานและลูกจ้างของ
ธนาคารพาณิชย์หลังจาก
ถูกคำสั่งควบคุม

มาตรา ๓๐ เมื่อรัฐมนตรีได้แจ้งคำสั่งควบคุมแก่ธนาคารพาณิชย์ใด ให้กรรมการ พนักงานและลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์นั้นจัดการอันสมควรเพื่อปกป้องรักษาทรัพย์สินและประโยชน์ของธนาคารพาณิชย์ไว้ และรับรายงานกิจการและมอบสินทรัพย์พร้อมด้วยสมุดบัญชี เอกสารดวงตราและสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับ

กิจการและสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ให้แก่คณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์โดยมิชักช้า

มาตรา ๓๑ เมื่อธนาคารพาณิชย์ใดถูกควบคุม ให้ผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือเอกสารของธนาคารพาณิชย์นั้นแจ้งการครอบครองให้แก่คณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์ทราบโดยมิชักช้า

หน้าที่ของผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือเอกสารของธนาคารพาณิชย์ต่อคณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์
การส่งเลิกควบคุมธนาคารพาณิชย์

มาตรา ๓๒ เมื่อคณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์เห็นว่าธนาคารพาณิชย์ที่ถูกควบคุมสมควรจะดำเนินกิจการของตนเองได้ ให้รายงานให้รัฐมนตรีทราบ ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรก็ให้สั่งเลิกการควบคุมและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

มาตรา ๓๓ เมื่อคณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์เห็นว่าธนาคารพาณิชย์ที่ถูกควบคุมไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ ให้รายงานให้รัฐมนตรีทราบ ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรก็ให้สั่งเลิกธนาคารพาณิชย์นั้น และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

การสั่งเลิกธนาคารพาณิชย์

มาตรา ๓๔ เมื่อรัฐมนตรีสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือสั่งเลิกธนาคารพาณิชย์ ให้มีการชำระบัญชี และให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีธนาคารพาณิชย์นั้น

การชำระบัญชีและการแต่งตั้งผู้ชำระบัญชี

การชำระบัญชีให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการชำระบัญชีบริษัทจำกัด เว้นแต่การใดที่เป็นอำนาจและหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของรัฐมนตรี

มาตรา ๓๕^{๑/} เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๖ ให้ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วแต่กรณีมีอำนาจดังต่อไปนี้

อำนาจของผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบกิจการสินทรัพย์ หรือพฤติการณ์ของธนาคารพาณิชย์

(๑) สั่งให้กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์ ผู้สอบบัญชีของธนาคารพาณิชย์ และผู้รวบรวมหรือประมวลข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยเครื่องมืออื่นใด มาให้ถ้อยคำหรือส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชีเอกสารหรือหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารพาณิชย์

(๒) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ หรือในสถานที่ซึ่งรวบรวมหรือประมวลข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยเครื่องมืออื่นใด ในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบกิจการ

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์

สินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งเอกสารหลักฐานหรือข้อมูลเกี่ยวกับธนาคารพาณิชย์

(๓) เข้าไปตรวจสอบฐานะหรือการดำเนินงานในสถานที่ประกอบธุรกิจของลูกหนี้ของธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งสั่งให้ลูกหนี้หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้อภัยคำหรือส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องได้ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าธนาคารพาณิชย์กระทำการตามมาตรา ๒๒ (๓) (๔) หรือ (๕)

ในการดำเนินการตาม (๓) ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องได้รับอนุมัติจากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยหรือรัฐมนตรีแล้วแต่กรณี ก่อน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าของหรือบุคคลซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๕ ทวิ^๑ ให้ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใดๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามมาตรา ๗ ทวิ หรือมาตรา ๘ เพื่อตรวจสอบได้ และให้มีอำนาจยึดหรืออายัดเอกสารหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดีได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าของหรือบุคคลซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นมีหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ตามสมควร

มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์หรือพนักงานควบคุมธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับมอบอำนาจมีอำนาจสั่งให้บุคคลใดๆ มาให้อภัยคำหรือแสดง หรือส่ง เอกสารต่างๆ

มาตรา ๓๗ กรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์ พนักงานควบคุมธนาคารพาณิชย์และผู้ชำระบัญชีอาจได้รับเงินค่าตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๘ ค่าใช้จ่ายและเงินค่าตอบแทนในการควบคุมหรือชำระบัญชีธนาคารพาณิชย์ใด ให้จ่ายจากสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์นั้น

อำนาจของผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ ในการตรวจสอบ ยึด หรืออายัด เอกสารหรือสิ่งของในสถานที่ที่สงสัยว่าจะมีการเปิดสำนักงานผู้แทนหรือธนาคารพาณิชย์โดยไม่ถูกต้อง

อำนาจของคณะกรรมการหรือพนักงานควบคุมธนาคารพาณิชย์ที่สั่งให้บุคคลใดๆ มาให้อภัยคำหรือแสดง หรือส่ง เอกสารต่างๆ

การกำหนดเงินค่าตอบแทนกรรมการหรือพนักงานควบคุมธนาคารพาณิชย์

การกำหนดเงินค่าตอบแทนในการควบคุมหรือชำระบัญชีธนาคารพาณิชย์

^๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

<p>มาตรา ๓๕^๑/ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ ทวิ มาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>บทกำหนดโทษผู้ไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๗ ทวิ มาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๔</p>
<p>มาตรา ๔๐^๑/ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>บทกำหนดโทษผู้ปฏิบัติฝ่าฝืน มาตรา ๘</p>
<p>มาตรา ๔๑^๑/ ธนาคารพาณิชย์ใดไม่ตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นหรือไม่แจ้งแก่ผู้ถือหุ้นอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕ สัตต หรือแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดความจริงที่ต้องบอกให้แจ้งในการยื่นรายงานลับ หรือให้คำชี้แจงตามมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท</p>	<p>บทกำหนดโทษธนาคารพาณิชย์ที่ปฏิบัติฝ่าฝืน มาตรา ๕ สัตต หรือ มาตรา ๒๓</p>
<p>มาตรา ๔๒^๑/ ธนาคารพาณิชย์ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๑๒ (๑) หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๕ วรรคสี่ หรือมาตรา ๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท</p>	<p>บทกำหนดโทษธนาคารพาณิชย์ที่ปฏิบัติฝ่าฝืน มาตรา ๗ มาตรา ๑๒ (๑) หรือเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๕ วรรคสี่ มาตรา ๖</p>
<p>มาตรา ๔๓^๑/ ธนาคารพาณิชย์ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ ฉ หรือมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท</p>	<p>บทกำหนดโทษธนาคารพาณิชย์ที่ปฏิบัติฝ่าฝืน มาตรา ๑๑ ฉ หรือ มาตรา ๑๔</p>
<p>มาตรา ๔๔^๒/ ธนาคารพาณิชย์ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ ตรี วรรคหนึ่ง มาตรา ๕ เบญจ มาตรา ๕ ฉ มาตรา ๗ ทวิ มาตรา ๘ ทวิ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๑ ตรี มาตรา ๑๒ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๙) มาตรา ๑๒ ตรี มาตรา ๑๒ จัตวา มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๓ จัตวา มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๕ ทวิ มาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขหรือคำสั่งของรัฐมนตรีตามมาตรา ๕ ทวิ มาตรา ๗ มาตรา ๑๒ (๖) มาตรา ๑๓ ตรี มาตรา ๑๗ ทวิ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๕ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขหรือคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๑๒ (๔)(ก) หรือ (๕) มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๕ ทวิ มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๒ วรรคสอง มาตรา ๒๔ ทวิ หรือมาตรา ๒๔ ตรี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท</p>	<p>บทกำหนดโทษธนาคารพาณิชย์ที่ปฏิบัติฝ่าฝืน มาตราต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้</p>

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

๒/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

บทกำหนดโทษธนาคารพาณิชย์ที่ปฏิบัติฝ่าฝืน มาตรา ๕ ตรี วรรคสอง มาตรา ๗ ตรี มาตรา ๑๕ วรรคสอง หรือเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๗ ทวิ มาตรา ๗ ตรี

มาตรา ๔๕^{๑/} ธนาคารพาณิชย์ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ ตรี วรรคสอง มาตรา ๗ ตรี หรือมาตรา ๑๕ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดตามมาตรา ๗ ทวิ หรือมาตรา ๗ ตรี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

บทกำหนดโทษกรณีความผิดต่อเนื่อง

มาตรา ๔๖^{๑/} ความผิดตามมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ หรือมาตรา ๔๕ ถ้าเป็นกรณีการกระทำความผิดต่อเนื่อง ให้ปรับอีกไม่เกินวันละสามพันบาท สำหรับการกระทำความผิดตามมาตรา ๔๒ หรือมาตรา ๔๓ หรือให้ปรับอีกไม่เกินวันละสองพันบาท สำหรับการกระทำความผิดตามมาตรา ๔๔ หรือมาตรา ๔๕ แล้วแต่กรณี ตลอดเวลาที่ยังกระทำการฝ่าฝืนอยู่

บทกำหนดโทษกรรมการของธนาคารพาณิชย์หรือบุคคลที่รับผิดชอบในการดำเนินการของธนาคารพาณิชย์

มาตรา ๔๖ ทวิ^{๒/} ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ หรือมาตรา ๔๕ กรรมการของธนาคารพาณิชย์นั้น หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของธนาคารพาณิชย์นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของธนาคารพาณิชย์นั้นด้วย

อายุความในการดำเนินการตามกฎหมายนี้

มาตรา ๔๖ ตรี^{๒/} ความผิดตามมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๔๖ ทวิ ถ้ามิได้ฟ้องต่อศาลหรือมิได้มีการเปรียบเทียบตามมาตรา ๔๖ อัญญา ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ตรวจพบการกระทำความผิด หรือเกินกำหนดห้าปีนับแต่วันที่กระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ

บทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืน มาตรา ๒๔ ตรี วรรคห้า มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑

มาตรา ๔๖ จัตวา^{๓/} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ ตรี วรรคห้า มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทกำหนดโทษผู้ปฏิบัติฝ่าฝืนมาตรา ๓๕

มาตรา ๔๖ เบญจ^{๓/} ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งสั่งตามมาตรา ๓๕ หรือขัดขวางมิให้ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบกิจการและสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ หรือสอบสวนและตรวจสอบตามมาตรา ๓๕ หรือให้ถ้อยคำหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร และหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการและสินทรัพย์ของธนาคาร

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

๒/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

๓/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์

พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๕

พาณิชย์หรือส่งสำเนาสิ่งเหล่านั้นตามมาตรา ๓๕ อันเป็นเท็จ หรือขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๓๕ ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๖ ฉ^๑ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์หรือพนักงานควบคุมธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับมอบอำนาจซึ่งสั่งตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทลงโทษผู้ปฏิบัติฝ่าฝืน
มาตรา ๓๖

มาตรา ๔๖ สัตต^๒ ผู้ใดได้ล่วงรู้กิจการของธนาคารพาณิชย์ใด เนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยของธนาคารพาณิชย์จะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยนอกจากตามหน้าที่ หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทกำหนดโทษผู้เปิดเผย
ความลับของธนาคาร
พาณิชย์

มาตรา ๔๖ อัญญา^๓ ความผิดตามมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๔๖ ทวิ ให้คณะกรรมการที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง^๔ มีอำนาจเปรียบเทียบได้^๕

การแต่งตั้งคณะกรรมการ
เปรียบเทียบปรับ และ
ความผิดที่ทำการ
เปรียบเทียบปรับ

คณะกรรมการที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนสามคน และคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เมื่อคณะกรรมการได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดแล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน

มาตรา ๔๖ นว^๖ ในกรณีปรากฏว่ามีกระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

การกำหนดให้ธนาคาร
แห่งประเทศไทยเป็น
ผู้เสียหายตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา

(๑) ในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ กรรมการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในธนาคารพาณิชย์กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินตามบทบัญญัติในหมวด ๑ หมวด ๓ หมวด ๔ หมวด ๕ หรือหมวด ๗ ของลักษณะ ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

๒/ ดูประกาศกระทรวงการคลัง ฉบับลงวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๗ หน้า ๑๒๓

๓/ ความในวรรคหนึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๘

๔/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๘ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๘

บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๕ หรือมาตรา ๒๕๓ หรือมาตรา ๒๕๔ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๒๑

(๒) ในการสอบบัญชีของธนาคารพาณิชย์ ผู้สอบบัญชีผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๒๖๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๕

(๓) ผู้ใดเป็นผู้ใช้ให้กระทำความผิดหรือเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตาม (๑) หรือ (๒)

ให้ถือว่าธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในความผิดตามมาตรานี้ เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญาให้พนักงานอัยการมีอำนาจเรียกทรัพย์สิน หรือราคา หรือค่าสินไหมทดแทน เพื่อความเสียหายแทนผู้ได้รับความเสียหายด้วย ในการนี้ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับคดีอาญามาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

การกำหนดให้ธนาคาร
แห่งประเทศไทยมี
อำนาจสั่งยึดหรืออายัด
ทรัพย์สินหรือร้องขอให้
ศาลอาญาหรืออธิบดี
กรมตำรวจสั่งมิให้บุคคล
ผู้กระทำความผิดออก
นอกราชอาณาจักร

มาตรา ๔๖ ทศ^{๑/} ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๖ นว และธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าหากปล่อยเน้นช้าไว้อาจเกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชนให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของบุคคลนั้นหรือทรัพย์สินซึ่งตามกฎหมายอาจถือได้ว่าเป็นของบุคคลนั้น แต่จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้เกินกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวันไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีมีการฟ้องคดีต่อศาลให้คำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวยังคงมีผลต่อไปจนกว่าศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีมีเหตุจำเป็นไม่สามารถฟ้องคดีได้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ศาลที่มีเขตอำนาจจะสั่งขยายระยะเวลาออกไปอีกตามคำขอของธนาคารแห่งประเทศไทยก็ได้

ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานของธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง

การยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่า บุคคลดังกล่าวจะหลบหนีออกนอกราชอาณาจักรเมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยร้องขอ ให้ศาลอาญามีอำนาจสั่งห้ามมิให้บุคคลนั้นออกนอกราชอาณาจักรไว้ก่อนได้ ในกรณีฉุกเฉินที่มี

๑/ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์

ความจำเป็นรีบด่วน เมื่อผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยหรือบุคคลที่ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยมอบหมายแจ้งให้อธิบดีกรมตำรวจทราบ ให้อธิบดีกรมตำรวจมีอำนาจสั่งห้ามมิให้บุคคลนั้นออกนอกราชอาณาจักรไว้ก่อนเป็นการชั่วคราวได้เป็นเวลาไม่เกินสิบห้าวันจนกว่าศาลอาญาจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของศาลอาญาหรือของอธิบดีกรมตำรวจที่สั่งตามวรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๕๗ ภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๑) ความในวรรคสองของมาตรา ๖ ไม่ใช้บังคับแก่ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นสาขาของธนาคารต่างประเทศ ซึ่งประกอบการธนาคารพาณิชย์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๒) ในการปฏิบัติการตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๓ ให้ถือว่าสินทรัพย์ที่ธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นสาขาของธนาคารต่างประเทศดำรงอยู่ในประเทศไทยตามชนิดที่รัฐมนตรีกำหนดเป็นเงินกองทุน

มาตรา ๕๘ ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ บทบัญญัติมาตรา ๑๕ ไม่ใช้บังคับแก่บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งอันต้องห้ามตามมาตราดังกล่าวอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับสำหรับตำแหน่งที่ดำรงอยู่นั้น

มาตรา ๕๙ ในระหว่างเวลาที่ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๔ (๑) ยังไม่ใช้บังคับให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๕๔๘ มาใช้บังคับแก่ธนาคารพาณิชย์

มาตรา ๕๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

บทเฉพาะกาลสำหรับ
สาขาธนาคารต่าง
ประเทศที่ประกอบการ
อยู่แล้ว

บทเฉพาะกาลเกี่ยวกับการ
ดำรงตำแหน่งกรรมการ
ธนาคารพาณิชย์

บทเฉพาะกาลกรณีประกาศ
ของ ธปท. ตามมาตรา
๑๑ และ มาตรา ๑๔(๑)
ยังไม่ใช้บังคับ

รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม
พระราชบัญญัติ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ในปัจจุบันการธนาคารและการเศรษฐกิจได้ขยายตัวขึ้นเป็นลำดับ จึงสมควรได้ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ให้เหมาะสม เพื่อประโยชน์แก่การเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ ตลอดจนให้ความคุ้มครองแก่ผู้ฝากเงินกับธนาคาร

พระราชกำหนด

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์

พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐

เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้บัญญัติห้ามมิให้ผู้ที่มิใช่สัญชาติอื่นนอกจากสัญชาติไทยถือหุ้นในธนาคารพาณิชย์หรือเป็นกรรมการธนาคารพาณิชย์ได้เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนหุ้นและกรรมการทั้งหมด และห้ามมิให้กรรมการธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการธนาคารพาณิชย์แห่งอื่นในขณะเดียวกัน แต่สถานการณ์ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตการณ์ความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงิน และปัญหาคุณภาพสินทรัพย์ในสถาบันการเงินเสื่อมลงอย่างรวดเร็วตามภาวะตกต่ำทางเศรษฐกิจ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมให้มีการระดมเงินทุนนอกประเทศมาสร้างเสริมระบบสถาบันการเงินให้มั่นคงยิ่งขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้ที่มิใช่สัญชาติอื่นนอกจากสัญชาติไทยถือหุ้นและเป็นกรรมการธนาคารพาณิชย์ได้เกินอัตราส่วนดังกล่าว และให้กรรมการธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งไปดำรงตำแหน่งกรรมการในธนาคารพาณิชย์แห่งอื่นได้ และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินมีความจำเป็นเร่งด่วนในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชกำหนด

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์

พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๔๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐

เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๒๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการเพิ่มทุนหรือลดทุนตามวรรคสองหรือวรรคสาม หรือการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุน มีให้นำมาตรา ๑๑๑๓ มาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๒ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ และมาตรา

๑๒๒๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๕๐ มาตรา ๑๓๖ วรรคสอง (๒) มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ และมาตรา ๑๔๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ ตี แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ตี เมื่อปรากฏหลักฐานต่อธนาคารแห่งประเทศไทยว่าธนาคารพาณิชย์ใดมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๒๔ ทวิ ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งให้ธนาคารพาณิชย์นั้น ถอดถอนกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ผู้เป็นต้นเหตุดังกล่าวออกจากตำแหน่งได้

ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งถอดถอนบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้ธนาคารพาณิชย์นั้นแต่งตั้งบุคคลอื่นโดยความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทยเข้าดำรงตำแหน่งดังกล่าวแทนภายในเวลาสามสิบ วันนับแต่วันถอดถอน

ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ใดไม่ถอดถอนบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือถอดถอนแล้วไม่แต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทนตามวรรคสอง ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรียมีอำนาจสั่งถอดถอนบุคคลดังกล่าวหรือแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนไปดำรงตำแหน่งแทน

ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินการของธนาคารพาณิชย์ใด ซึ่งหากปล่อยเนิ่นช้าอาจเกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรียมีอำนาจสั่งถอดถอนกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์นั้นและแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนไปดำรงตำแหน่งแทนได้ทันทีตามที่เห็นสมควร

ให้ผู้ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งตามวรรคสามหรือวรรคสี่อยู่ในตำแหน่งเป็นเวลาไม่เกิน สามปี และมีให้นำความในมาตรา ๑๒ จัตวา (๘) มาใช้บังคับ และให้บุคคลดังกล่าวได้รับค่าตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยให้จ่ายจากทรัพย์สินของธนาคารพาณิชย์นั้น และในระหว่างเวลาที่บุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งอยู่ ผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์จะมีมติเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ได้

บุคคลซึ่งถูกถอดถอนตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับหรือดำเนินการใดๆ ในธนาคารพาณิชย์นั้นไม่ได้ไม่ว่าโดยทางตรงและทางอ้อม และต้องอำนวยความสะดวกและให้ข้อเท็จจริงแก่บุคคลที่ดำรงตำแหน่งแทนหรือตามที่ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์กำหนด

ให้ถือว่าคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ให้ถอดถอนหรือแต่งตั้งตามมาตรานี้เป็นมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ เนื่องจากการแก้ไขปัญหาของธนาคารพาณิชย์ที่ประสบปัญหาด้านฐานะ หรือการดำเนินการอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชนตามบทบัญญัติของกฎหมายปัจจุบันไม่อาจดำเนินการให้ทันต่อความเร่งด่วนของสถานการณ์ได้ ซึ่งความล่าช้าของการดำเนินการจะส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางแก่เศรษฐกิจของประเทศโดยรวม สมควรให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยเข้าแก้ไขปัญหาของธนาคารพาณิชย์ที่ประสบภาวะวิกฤตได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหวั่นไหวได้โดยอันที่ควรรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชกำหนด

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๕๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นบทนิยามคำว่า “สถาบันการเงิน” ระหว่างบทนิยามคำว่า “บัตรเงินฝาก” และบทนิยามคำว่า “รัฐมนตรี” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“ “สถาบันการเงิน” หมายความว่า

(๑) บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

(๒) นิติบุคคลอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘ ทวิ มาตรา ๓๘ ตริ มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เบญจ มาตรา ๓๘ ฉ และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๓๘ ทวิ ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ควบกิจการเข้าด้วยกันหรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงิน ไม่มีผลเป็นการโอนใบอนุญาตของธนาคารพาณิชย์เดิมไปเป็นของธนาคารพาณิชย์ใหม่หรือสถาบันการเงิน

มาตรา ๓๘ ตริ การโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

เมื่อได้รับความเห็นชอบการโอนกิจการจากรัฐมนตรีแล้ว ให้ดำเนินการโอนกิจการได้ ทั้งนี้ การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๓๘ จัตวา ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ใดมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะควบกิจการกับธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงินหรือโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน ให้คณะกรรมการธนาคารพาณิชย์นั้นจัดทำโครงการแสดงรายละเอียดการดำเนินงานเสนอต่อรัฐมนตรี ถ้ารัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นชอบกับโครงการดังกล่าว ให้รัฐมนตรีประกาศการให้ความเห็นชอบในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ในประกาศดังกล่าวจะกำหนดระยะเวลาดำเนินการและเงื่อนไขใดๆ ก็ได้

ในการดำเนินการตามโครงการที่ได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ถ้าธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับทบทบัญญัติดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นมิให้นำทบทบัญญัตินี้มาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

(๑) มาตรา ๒๓๗ มาตรา ๑๑๑๗ มาตรา ๑๑๘๕ มาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๒ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ มาตรา ๑๒๒๖ และมาตรา ๑๒๕๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๑๐๒ ประกอบกับมาตรา ๓๓ วรรคสอง มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๗ และมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) มาตรา ๘๔ (๒) มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ทั้งนี้ เฉพาะที่เกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินเนื่องในการควบกิจการหรือโอนกิจการ

ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่บุคคลใดในการดำเนินการตามวรรคสอง ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการต้องร่วมกันรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น

มาตรา ๓๘ เบญจ เมื่อได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๘ จัตวา แล้ว ให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินที่จะควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการ จัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการ ในการนี้มีให้นำทกกฎหมายเกี่ยวกับการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินนั้นมาใช้บังคับ และให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินนั้นงดรับลงทะเบียนการโอนหุ้นเมื่อพ้นเจ็ดวันนับแต่วันที่มิได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๘ จัตวา จนถึงวันประชุมผู้ถือหุ้น และเรียกประชุมผู้ถือหุ้นโดยจัดส่งหนังสือนัดให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันแต่ต้องไม่เกินสิบสี่วัน ทั้งนี้ ให้โฆษณาบอกกล่าวนัดประชุมในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมด้วย ในการประชุมถ้ามีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม ให้ถือว่าการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมาย

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจมีหุ้นในธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินใดไม่ต่ำกว่าร้อยละเก้าสิบ เมื่อได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๘ จัตวา แล้ว ให้ถือว่า การให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีเป็นมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น และการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายโดยไม่ต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ห้ามมิให้บุคคลใดฟ้องธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินตามมาตรา ๓๘ จัตวา เป็นคดีล้มละลายในระหว่างการดำเนินการเพื่อควบกิจการหรือโอนกิจการตามที่ได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๘ จัตวา

ให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินตามมาตรา ๓๘ จัตุวา ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากรต่างๆ บรรดาที่เกิดจากการควบกิจการหรือการโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่ คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยจะกำหนดเป็นการทั่วไปหรือเป็นการ เฉพาะรายก็ได้

คณะกรรมการของสถาบันการเงินที่ควบกันแล้วมีสิทธิยื่นขอจดทะเบียนการควบกิจการได้ ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ให้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๘ จัตุวา

มาตรา ๓๘ ฉ ในการควบกิจการของธนาคารพาณิชย์เข้าด้วยกันหรือควบกิจการเข้ากับ สถาบันการเงิน หรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน หากมี การโอนสินทรัพย์ที่มีหลักประกันอย่างอื่นที่มีใช้สิทธิจำนอง สิทธิจำนำ หรือสิทธิอันเกิดขึ้นแต่การ ค้ำประกัน ให้หลักประกันนั้นตกแก่ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๘ สัตต ในการควบกิจการของธนาคารพาณิชย์เข้าด้วยกันหรือควบกิจการเข้ากับ สถาบันการเงิน หรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน ถ้ามี การฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับ โอนกิจการ แล้วแต่กรณีเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดง คัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ถามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาบังคับตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตาม คำพิพากษานั้น”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้เกิดความมั่นคงและเข้มแข็งจำเป็นต้องให้ธนาคารพาณิชย์สามารถควบกิจการเข้าด้วยกัน หรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจการระหว่างกันหรือกับสถาบันการเงินอื่นได้ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชบัญญัติ
ธนาคารแห่งประเทศไทย
พุทธศักราช ๒๕๔๕*

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
(ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๐
และวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๔)

* ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๙ ตอนที่ ๓๐ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๕. น.
๙๗๑ - ๙๘๗

- แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๑ ตอนที่ ๖๓ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๗
- แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๙ ตอนที่ ๓๙ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๐๕
- แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๒๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๒ ตอนที่ ๑๗๗ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๘
- แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๒๓ ก วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๑

รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ ๐

อาทิตย์ทิพอาภา
ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๕
เป็นปีที่ ๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรจัดตั้งธนาคารกลางขึ้น
ในราชอาณาจักร

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

หมวด ๑
ความเบื้องต้น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจ
จานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราช
บัญญัตินี้

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

“รองผู้ว่าการ” หมายความว่า รองผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

ไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

“ธนาคาร” หมายความว่า บุคคล หรือ คณะบุคคลที่ใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อว่า “ธนาคาร” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเดียวกัน และบริษัทจำกัดที่รับฝากเงิน ที่ถอนคืนได้ โดยใช้เช็ค ดราฟต์ หรือหนังสือสั่ง

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

การจัดตั้ง ทุน และเงินสำรอง

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งธนาคารกลางขึ้น เรียกว่า “ธนาคารแห่งประเทศไทย” เพื่อรับมอบการออกธนบัตรจากกระทรวงการคลัง และประกอบธุรกิจอันพึงเป็นงานธนาคารกลางตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ และพระราชกฤษฎีกาออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นนิติบุคคล

“มาตรา ๖ ทวิ* ในกรณีที่กองทุนได้ประกันหรือให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินการ ไม่ว่าจะไม่ได้ดำเนินการก่อนหรือหลังคำสั่งให้ระงับการดำเนินการ

* ความในมาตรา ๖ ทวินี้ เพิ่มขึ้นโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. ๒๕๔๑

กิจการ ให้ถือว่ากองทุนเป็นเจ้าของนี้ของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินการกิจการนั้น

มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาใช้ บังคับแก่การที่กองทุนขอรับชำระหนี้จากทรัพย์สินของสถาบันการเงินตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๗ ให้กำหนดทุนประเดิมของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นจำนวนยี่สิบล้านบาท และธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้รับเงินจำนวนนี้จากรัฐเป็นการอุดหนุน

มาตรา ๘ ทุนของธนาคารแห่งประเทศไทยนั้น จะเพิ่มหรือลดก็ได้โดยอนุมัติของรัฐบาล แต่จำนวนทุนทั้งสิ้นไม่ว่าในขณะใดต้องไม่เกินหนึ่งร้อยล้านบาท

มาตรา ๙ เงินสำรองของธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ประกอบด้วยเงินสำรองธรรมดาซึ่งตั้งไว้เพื่อขาดทุน และนอกจากนี้จะให้เงินสำรองประเภทอื่นเพื่อความประสงค์แต่ละอย่างโดยเฉพาะก็ได้ ตามแต่คณะกรรมการจะตั้งไว้โดยอนุมัติของรัฐมนตรี โดยสะสมขึ้นด้วยการจ่ายจากกำไรสุทธิในปีหนึ่ง ๆ

มาตรา ๑๐ เงินสำรองธรรมดานั้นให้สะสมขึ้นด้วยการจ่ายจากกำไรสุทธิในปีหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนร้อยละยี่สิบห้าแห่งกำไรสุทธิภายหลังที่ได้หักเงินไว้แล้วสำหรับหนี้ซึ่งทวงไม่ได้ และซึ่งเป็นที่ยังสงสัยประการหนึ่ง สำหรับการเสื่อมค่าแห่งสินทรัพย์ประการหนึ่ง และสำหรับรายจ่ายซึ่งนายธนาคารยอมกันเงินไว้จ่ายตามปกติอีกประการหนึ่ง

เมื่อเงินสำรองธรรมดามีจำนวนถึงร้อยละร้อยแห่งทุนจำนวน
ลัพท์หรือมากกว่านั้นแล้ว คณะกรรมการจะลดจำนวนที่ต้องจ่ายรายปี
เพื่อสะสมก็ได้

มาตรา ๑๑ กำไรสุทธิส่วนที่เหลือภายหลังที่ได้หักจ่ายเป็นเงิน
สำรองธรรมดาและเป็นเงินสำรองประเภทอื่นที่คณะกรรมการอาจตั้ง
ไว้ตามมาตรา ๙ แล้ว ให้นำส่งเป็นรายได้เบ็ดเสร็จของรัฐทุกปี

มาตรา ๑๒ ให้สินทรัพย์และหนี้สินของสำนักงานธนาคาร
ชาติไทยโอนไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย และสินทรัพย์ส่วนที่เหลือ
เมื่อหักหนี้สินนั้นออกแล้วให้จ่ายเป็นเงินสำรองธรรมดาของธนาคาร
แห่งประเทศไทย

มาตรา ๑๓ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตั้งสำนักงานแห่งใหญ่
ในพระนคร และจะตั้งสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดในราชอาณาจักร
ก็ได้ และเมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้วจะตั้งสาขาหรือ
ตัวแทนขึ้นในต่างประเทศก็ได้

หมวด ๓

การกำกับ ควบคุม และจัดการ

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่ง
กิจการของธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา ๑๕* ให้คณะกรรมการอันประกอบด้วยผู้ว่าการ รองผู้

* ความในมาตรา ๑๕ เดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ.ธนาคารแห่งประเทศไทย
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

ว่าการและกรรมการอีกไม่น้อยกว่าห้า นาย เป็นผู้ควบคุมและดูแลโดย
ทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคารแห่งประเทศไทย

ให้ผู้ว่าการและรองผู้ว่าการเป็นประธานและรองประธานแห่ง
คณะกรรมการโดยตำแหน่งตามลำดับ

มาตรา ๑๖ ให้ผู้ว่าการเป็นผู้จัดการของธนาคารแห่งประเทศไทย
ไทยมีอำนาจและหน้าที่ดูแลให้การเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับ
ของธนาคาร

ให้รองผู้ว่าการปฏิบัติงานตามหน้าที่ซึ่งผู้ว่าการมอบให้ไว้

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ผู้ว่าการไม่เห็นพ้องกับคำวินิจฉัยของ
กรรมการฝ่ายข้างมาก ให้เสนอประเด็นไปยังรัฐมนตรีเพื่อชี้ขาด

มาตรา ๑๘ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๒๐ กิจการทั้งปวงที่อยู่
ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการนั้น ผู้ว่าการจะปฏิบัติไปก่อน
ก็ได้ แต่แล้วต้องเสนอต่อคณะกรรมการเพื่ออนุมัติ

มาตรา ๑๙ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งหรือถอนจากตำแหน่ง
ซึ่งผู้ว่าการและรองผู้ว่าการโดยคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี

ส่วนกรรมการอื่น ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือถอนจากตำแหน่ง
โดยคำแนะนำของรัฐมนตรี

มาตรา ๒๐ การแต่งตั้งพนักงานตามจำเป็นแก่ธุรกิจของ
ธนาคารแห่งประเทศไทย การเรียกประกันจากพนักงานเพื่อจะได้
ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต การกำหนดเงินเดือน โบนัสหรือเงินอื่น ๆ และ

การถอนจากตำแหน่ง ให้อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ

หมวด ๔ การออกบัตรธนาคาร

มาตรา ๒๑ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีสิทธิแต่ผู้เดียวที่จะออกบัตรธนาคารในราชอาณาจักร

มาตรา ๒๒ การออกและจัดการบัตรธนาคารนั้น ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยจัดทำโดยมี "ฝ่ายออกบัตรธนาคาร" เป็นเจ้าหน้าที่และให้แยกไว้ต่างหากจากธุรกิจอื่น ๆ

มาตรา ๒๓ จนกว่าจะถึงเวลาที่การเงินระหว่างประเทศจะได้เข้าสู่ภาวะอันประจักษ์แจ้งและมั่นคงพอสมควรแล้ว การออกและจัดการบัตรธนาคารของธนาคารแห่งประเทศไทยนั้น ให้อยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยระบบเงินตรา และคำว่า "ธนบัตร" ที่ใช้ในกฎหมายดังกล่าวนั้น ให้ถือว่ารวมตลอดถึง "บัตรธนาคาร" ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยออกด้วย

มาตรา ๒๔ นับตั้งแต่และจนถึงเวลาที่รัฐมนตรีกำหนดธนาคารแห่งประเทศไทยจะออกธนบัตรของรัฐบาล ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยระบบเงินตราไปชั่วคราวก่อนก็ได้

มาตรา ๒๕ เพื่อความประสงค์แห่งมาตรา ๒๓ และ มาตรา ๒๔ ให้มอบทุนสำรองที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเงินตราพุทธศักราช ๒๔๗๑ หนึ่งดินเหนียวทุนสำรองนั้นและกิจการของกองเงินตราในกรมคลัง

พร้อมทั้งเงินที่อนุญาตในงบประมาณสำหรับกองนั้นให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทยสำหรับ "ฝ่ายออกบัตรธนาคาร" การมอบจะให้ทำเมื่อใดให้รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๖ เพื่อความประสงค์แห่งมาตรา ๒๓ และ มาตรา ๒๔ และเพื่งเท่าที่เกี่ยวแก่การออกและจัดการธนบัตร บัตรธนาคาร และทุนสำรอง ให้ใช้คำว่า "ฝ่ายออกบัตรธนาคารของธนาคารแห่งประเทศไทย" และ "ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย" แทนคำว่า "กองเงินตรากรมคลัง" และ "อธิบดีกรมคลัง" ซึ่งใช้ในบรรดากฎหมายว่าด้วยระบบเงินตราทุกแห่งตามลำดับ และให้ใช้คำว่า "ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย" แทนคำว่า "รัฐมนตรี" ซึ่งใช้ในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พุทธศักราช ๒๔๗๑ และแทนคำว่า "กระทรวงการคลัง" ในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงการคลังออกตามความในพระราชบัญญัติเงินตราในภาวะฉุกเฉิน พุทธศักราช ๒๔๘๔ (ฉบับที่ ๒)

มาตรา ๒๗ บัตรธนาคารแห่งประเทศไทยนั้น ให้ถือว่าเป็นเงินตราตามความหมายแห่งกฎหมายลักษณะอาญา

หมวด ๕ การธนาคาร

มาตรา ๒๘ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยประกอบธุรกิจประเภทที่พึงเป็นงานธนาคารกลาง ดังระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกา โดยมี "ฝ่ายการธนาคาร" เป็นเจ้าหน้าที่

ห้ามมิให้ธนาคารแห่งประเทศไทยประกอบธุรกิจที่มีได้ระบุให้
ทำได้หรือระบุห้ามไว้ในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๙ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศเป็นครั้งคราว
แจ้งอัตรามาตรฐานที่จะซื้อหรือรับช่วงซื้อลด ซึ่งตัวแลกเงิน หรือ
ตราสารพาณิชย์อย่างอื่น ที่อาจซื้อได้ตามพระราชกฤษฎีกาออกตาม
ความในมาตรา ๒๘

หมวด ๕ ทวิ*

กองทุนเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

มาตรา ๒๙ ทวิ ในหมวดนี้

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

(๑) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

(๒) บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิต
ฟองซิเอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลัก-
ทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ และ

(๓) สถาบันอื่นที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการเงินตามที่รัฐมนตรี
ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา

* ความในหมวด ๕ ทวินี้ เพิ่มขึ้นโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระ
ราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๒๔

ระบบสถาบันการเงิน

“ผู้จัดการ” หมายความว่า ผู้จัดการกองทุน

มาตรา ๒๙ ทรี ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในธนาคารแห่ง
ประเทศไทยเรียกว่า “กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบัน
การเงิน” ให้กองทุนมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูและ
พัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ โดยมี
“ฝ่ายจัดการกองทุน” เป็นเจ้าหน้าที่ และให้แยกไว้ต่างหากจากธุรกิจ
อื่น ๆ

มาตรา ๒๙ จัตวา กองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินที่ได้รับตามมาตรา ๒๙ เบญจ และมาตรา ๒๙ สัตต

(๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้

(๓) เงินและทรัพย์สินอื่นๆ ที่ตกเป็นของกองทุน

(๔) ดอกผลของกองทุน

มาตรา ๒๙ เบญจ ให้สถาบันการเงินนำส่งเงินเข้ากองทุนตาม
อัตราที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนดด้วยความเห็นชอบของ
คณะรัฐมนตรี อัตราดังกล่าวต้องไม่เกินร้อยละศูนย์จุดห้าของยอดเงิน
ฝาก ยอดเงินกู้ยืม หรือยอดเงินที่รับจากประชาชนในแต่ละปี แล้วแต่
กรณี ที่สถาบันการเงินแห่งนั้นมีอยู่ ณ วันสิ้นปีการเงินก่อนปีที่จะ
ต้องนำส่งเงินเข้ากองทุน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา
ที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนด

อัตราตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดให้แตกต่างกันตามประเภทของ

สถาบันการเงินก็ได้

การคำนวณเงินนำส่งเข้ากองทุน มิให้นำเงินฝากหรือเงินกู้ยืมที่สถาบันการเงินได้รับจากกองทุนมารวมคำนวณเข้าด้วย

ในกรณีที่กองทุนมีเงินและทรัพย์สินเพียงพอที่จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์แล้ว คณะกรรมการจัดการกองทุนจะประกาศงดการนำส่งเงินเข้ากองทุนก็ได้

มาตรา ๒๙ ๑ สถาบันการเงินใดไม่นำส่งเงินเข้ากองทุนให้ถูกต้องและครบถ้วนตามมาตรา ๒๙ เบญจ ต้องเสียเงินเพิ่มเป็นจำนวนเงินอีกไม่เกินสองเท่าของจำนวนเงินที่สถาบันการเงินนั้นนำส่งไม่ครบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนด

มาตรา ๒๙ สัตต ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาจัดสรรเงินสำรองตามมาตรา ๒๙ ส่งสมทบเข้ากองทุนตามจำนวนที่เห็นว่าเหมาะสมเป็นคราว ๆ ไป

ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจออกเงินตรรองให้กองทุนไปก่อนได้ตามความจำเป็น แต่กองทุนต้องชำระคืนภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และคณะกรรมการอาจกำหนดให้กองทุนจ่ายค่าตอบแทนสำหรับเงินที่จ่ายตรรองดังกล่าวได้

มาตรา ๒๙ อฎฐ ให้กองทุนมีอำนาจกระทำกิจการต่างๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ของกองทุนตามมาตรา ๒๙ ตริ และอำนาจ เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินสิทธิต่างๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม

รับจำนำ รับจำนอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๒) ให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินโดยมีประกันตามควร

(๓) ค่าประกัน หรือรับรอง รับอาวัล หรือสอดเข้าแก่น้ำในตัวเงิน

(๔) ให้ความช่วยเหลือทางการเงินตามควรแก่กรณีสำหรับผู้ฝากเงินหรือผู้ให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินที่ต้องเสียหายเนื่องจากสถาบันการเงินดังกล่าวประสบวิกฤตการณ์ทางการเงินอย่างร้ายแรง

(๕) มีเงินฝากไว้ในสถาบันการเงินตามที่คณะกรรมการจัดการกองทุนเห็นว่าจำเป็นและสมควร

(๖) ซื้อหรือเข้าถือหุ้นในสถาบันการเงิน

(๗) ซื้อ ซื้อลดหรือรับช่วงซื้อลดตราสารแสดงสิทธิในหนี้ หรือรับโอนสิทธิเรียกร้องของสถาบันการเงิน

(๘) กู้หรือยืมเงิน ออกตั๋วเงินและพันธบัตร

(๙) ลงทุนเพื่อนำมาซึ่งรายได้ตามที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการจัดการกองทุน

(๑๐) ทำกิจการทั้งปวงที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๒๙ นว ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะ

กรรมการจัดการกองทุน” ประกอบด้วยผู้ว่าการเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลังเป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคน

ให้ผู้จัดการเป็นเลขานุการคณะกรรมการจัดการกองทุน

มาตรา ๒๙ ทศ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตัวมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลือของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระคนหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๙ เอกทศ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๙ ทศ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๒๙ ทวาทศ การประชุมของคณะกรรมการจัดการกองทุนต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๙ เทรส คณะกรรมการจัดการกองทุนมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของกองทุน อำนาจและหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๙ ตรี มาตรา ๒๙ เบญจ และมาตรา ๒๙ อัฐ

(๒) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดการกองทุน

(๓) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้จัดการ

(๔) พิจารณาเรื่องอื่นๆ ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย

มอบหมาย

มาตรา ๒๙ จตุทศ ให้ประธานกรรมการและกรรมการจัดการกองทุนได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๙ ปังเรส ให้คณะกรรมการจัดการกองทุนเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนผู้จัดการ

ผู้จัดการนั้นให้แต่งตั้งจากพนักงานของธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา ๒๙ โสฬส ผู้จัดการมีหน้าที่ดำเนินกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของกองทุน และตามนโยบายหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนด

ในการดำเนินกิจการ ผู้จัดการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการจัดการกองทุน

มาตรา ๒๙ สัตตรส ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนของกองทุน และเพื่อการนี้ ผู้จัดการจะมอบอำนาจให้ตัวแทนหรือบุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนด

มาตรา ๒๙ อัญฐารส เงินของกองทุนให้นำมาใช้จ่ายได้เฉพาะเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของกองทุนตามที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนดรวมทั้งค่าตอบแทนต่าง ๆ ตามหมวดนี้

มาตรา ๒๙ เอกุณวีสติ ให้กองทุนวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีอันถูกต้องมีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำและมีสมุดบัญชีลงรายการ

(๑) การรับและจ่ายเงิน

(๒) สินทรัพย์และหนี้สิน

ซึ่งแสดงการงานที่เป็นอยู่ตามจริงและตามที่ควรพร้อมด้วยข้อความอันเป็นเหตุที่มาของรายการนั้น

มาตรา ๒๙ วีสติ ทุกปี ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและตรวจบัญชีรวมทั้งการเงินของกองทุน

มาตรา ๒๙ เอกวีสติ ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานผลของการสอบบัญชีเสนอรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันนับจากวันสิ้นปีบัญชี และให้ส่งสำเนารายงานดังกล่าวต่อธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย

หมวด ๖

ความสัมพันธ์กับรัฐบาล

มาตรา ๓๐ ให้เป็นภาระธุระของธนาคารแห่งประเทศไทยในอันที่จะรับเงินเพื่อเข้าบัญชีฝากของกระทรวงการคลัง และจ่ายเงินจำนวนต่างๆ ไม่เกินจำนวนลัพท์อันเป็นสินเชื่อของบัญชีนั้น โดยกระทรวงการคลังไม่ต้องจ่ายเงินให้แก่ธนาคารนั้นเป็นค่ารักษานิติบัญชีที่กล่าวแล้ว และธนาคารนั้นไม่ต้องจ่ายดอกเบี้ยตามบัญชีฝากให้แก่กระทรวงการคลัง

เพื่อความประสงค์แห่งมาตรานี้ ให้มอบกิจการของส่วนราชการ กรมบัญชีกลางและกรมคลังบางส่วน ตามจำเป็น พร้อมทั้งเงินที่ อนุญาตในงบประมาณสำหรับส่วนราชการนั้นให้แก่ธนาคารแห่ง ประเทศไทย สำหรับ “ฝ่ายการธนาคาร” การมอบให้เป็นไปโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๑ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่ทำการแลกเปลี่ยนเงิน การส่งเงินไปต่างประเทศ และกิจการธนาคาร บรรดาที่เป็นของรัฐบาล และมีหน้าที่ออกและจัดการเงินกู้สำหรับรัฐบาลและองค์การสาธารณะ โดยมีข้อสัญญาและเงื่อนไขตามแต่จะได้ตกลงกัน

หมวด ๗

เงินสำรองที่ธนาคารต้องดำรงไว้

มาตรา ๓๒* ถูกยกเลิก

มาตรา ๓๓ ให้ทุกธนาคารส่งรายงานลับต่อผู้ว่าการ แสดงข้อความต่อไปนี้

ก. หนี้สินในราชอาณาจักรที่ต้องจ่ายเมื่อเรียกร้องและที่ต้องจ่ายโดยมีกำหนดเวลา

ข. ยอดจำนวนเงินซึ่งมีอยู่ในราชอาณาจักรเป็นธนบัตรของ รัฐบาลไทยและบัตรธนาคารของธนาคารแห่งประเทศไทย

* ความในมาตรา ๓๒ เดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ.ธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๕

ค. ยอดจำนวนเงินซึ่งมีอยู่ในราชอาณาจักรเป็นเหรียญกระษาปณ์ จำแนกตามชนิดราคา

ง. จำนวนเงินต่างๆ ที่ได้ให้กู้ยืม และยอดเงินตามตัวเงินที่ได้ซื้อลดในราชอาณาจักร

จ. ยอดเงินคงเหลือที่ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฉ. ข้อความอื่นๆ อันเกี่ยวกับหนี้สินหรือสินทรัพย์ตามแต่ผู้ว่าการจะต้องการ

บรรดาข้อความดังกล่าวนี้ ให้รายงานประจำสัปดาห์ตามที่ เป็น อยู่ขณะเลิกทำงานทุกวันศุกร์ แต่ถ้าวันศุกร์ เป็นวันหยุดทำงานของ ธนาคาร ก็ให้รายงานตามที่เป็นอยู่ขณะเลิกทำงานก่อนวันหยุด

รายงานลับนี้ให้ส่งภายหลังวันที่เป็นเกณฑ์แห่งรายงานไม่ช้า กว่าสองวันอันเป็นวันทำงาน

แต่ทว่าเมื่อผู้ว่าการเป็นที่พอใจว่า ธนาคารใดไม่อาจส่งรายงาน ประจำสัปดาห์ได้ จะสั่งให้ธนาคารนั้นส่งรายงานประจำเดือนแทนภายในวันที่ผู้ว่าการจะกำหนดก็ได้

มาตรา ๓๔ เมื่อได้รับคำสั่งจากผู้ว่าการแล้ว ให้ธนาคารชี้แจง เพื่ออธิบายหรือขยายความในรายงานตามมาตรา ๒๒ โดยไม่ชักช้า

หมวด ๘

การสอบและตรวจบัญชี

มาตรา ๓๕ ให้ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมี

อำนาจและหน้าที่สอบบัญชีแสดงกิจการทั้งหลายซึ่งเกี่ยวกับทุนสำรองที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเงินตรา พุทธศักราช ๒๔๗๑ และมอบให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตามความในมาตรา ๒๕

มาตรา ๓๖ โดยไม่เป็นการเสื่อมเสียต่ออำนาจและหน้าที่ของประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการเลือกตั้งผู้สอบบัญชีคนหนึ่งหรือมากกว่า โดยให้มีอำนาจและหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ห้ามมิให้กรรมการหรือพนักงานของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้สอบบัญชีตามมาตรา ๓๖

มาตรา ๓๗ โดยไม่เป็นการเสื่อมเสียต่ออำนาจและหน้าที่ของผู้สอบบัญชีตามมาตรา ๓๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งให้ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลอื่นตามแต่จะเห็นสมควรเป็นผู้ตรวจบัญชีของธนาคารแห่งประเทศไทยเมื่อใดก็ได้

หมวด ๙

บทเบ็ดเสร็จ

มาตรา ๓๘ ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ ภาษีเสริม ภาษีโรงค้า หรือภาษีการธนาคารตามประมวลรัษฎากร และบัตรธนาคารที่ธนาคารแห่งประเทศไทยออกก็ให้ยกเว้นจากอากรแสตมป์

มาตรา ๓๙ การเลิกธนาคารแห่งประเทศไทย จะทำได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ

มาตรา ๔๐ การกำหนดกิจการทั้งปวงที่จำเป็นหรือสมควรเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกากล่าวโดยเฉพาะ พระราชกฤษฎีกาอาจกำหนดข้อความดังต่อไปนี้

(ก) กิจการในหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

(ข) ธุรกิจประเภทต่าง ๆ ที่อนุญาตให้ธนาคารแห่งประเทศไทยประกอบได้

(ค) ธุรกิจประเภทต่าง ๆ ที่ห้ามมิให้ธนาคารแห่งประเทศไทยประกอบ

(ง) จำนวนเงินคงเหลือที่ทุกธนาคารต้องดำรงไว้เป็นเงินสำรองที่ธนาคารแห่งประเทศไทย

(จ) อำนาจและหน้าที่ของผู้สอบบัญชีที่คณะกรรมการเลือกตั้งขึ้น

(ฉ) บัญชี ข้อความและรายงานที่ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องทำเสนอต่อรัฐมนตรี หรือที่ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๑ ห้ามมิให้บุคคลอื่นใดนอกจากธนาคารแห่งประเทศไทยใช้คำว่า "ชาติ" "รัฐ" "ประเทศไทย" หรือ "กลาง" หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเดียวกันเป็นส่วนหนึ่งของชื่อหรือคำแสดงชื่อธนาคาร

หมวด ๑๐

บทลงโทษ

มาตรา ๔๒ ธนาคารใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ หรือ

มาตรา ๓๔ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาทและปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทเรียงตามรายวันตลอดเวลาที่ยังทำการขาดตกบกพร่องอยู่

ในกรณีที่คณะบุคคลอันมิใช่นิติบุคคลกระทำการเป็นธนาคารได้กระทำความผิดตามความในวรรคก่อน ให้ถือว่าผู้อำนวยการของคณะบุคคลนั้นหรือผู้จัดการธนาคารนั้นเป็นผู้กระทำความผิด

มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๔๔ ให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการธนาคาร พุทธศักราช ๒๔๘๐ มีอำนาจเรียกใบอนุญาตที่ออกให้ตามความในพระราชบัญญัตินั้นคืนจากธนาคารซึ่งกระทำความผิดมาตรา ๔๒ ได้ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
จอมพล ป.พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

พระราชกำหนด

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย

พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐

เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ เบญจ ให้สถาบันการเงินนำส่งเงินเข้ากองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี อัตราดังกล่าวต้องไม่เกินร้อยละศูนย์จุดห้าของยอด

เงินฝาก ยอดเงินกู้ยืมหรือยอดเงินที่รับจากประชาชน แล้วแต่กรณี ที่สถาบันการเงินแห่งนั้นมีอยู่ ณ วันสิ้นงวด การบัญชีรอบระยะเวลาหกเดือนก่อนหน้างวดที่จะต้องนำส่งเงินเข้ากองทุน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนด

ในกรณีที่กองทุนเข้ารับประกันเจ้าหนี้ของสถาบันการเงิน คณะกรรมการจัดการกองทุนจะกำหนด ให้สถาบันการเงินต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนในอัตราไม่เกินร้อยละศูนย์จุดห้าของยอดหนี้สินที่กองทุน รับประกันที่สถาบันการเงินแห่งนั้นมีอยู่ ณ วันสิ้นงวดการบัญชีรอบระยะเวลาหกเดือนก่อนหน้างวดที่จะต้อง นำส่งเงินเข้ากองทุนเพิ่มขึ้นด้วยก็ได้ โดยให้นำส่งพร้อมกับการนำส่งเงินตามวรรคหนึ่ง

อัตราตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองจะกำหนดให้แตกต่างกันตามประเภทของสถาบันการเงินก็ได้ การคำนวณเงินนำส่งเข้ากองทุน มิให้นำเงินฝากหรือเงินกู้ยืมที่สถาบันการเงินได้จากกองทุน มารวมคำนวณเข้าด้วย

ในกรณีที่กองทุนมีเงินและทรัพย์สินเพียงพอที่จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์แล้ว คณะกรรมการ จัดการกองทุนจะประกาศงดการนำส่งเงินเข้ากองทุนก็ได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคาร แห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ วรรค ๒ ให้กองทุนมีอำนาจกระทำการต่างๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ของกองทุน ตามมาตรา ๒๕ ตรี และอำนาจเช่นว่านี้ ให้รวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่างๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือ ดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๒) ให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินโดยมีหรือไม่มีประกันตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนดโดยอนุมติรัฐมนตรี

(๓) ค้ำประกันหรือรับรอง รับอาวัล หรือสอดเข้าแก้หน้าในตัวเงิน

(๔) ให้ความช่วยเหลือทางการเงินตามสมควรแก่กรณีสำหรับผู้ฝากเงิน หรือเจ้าหนี้ของสถาบัน การเงินที่ต้องเสียหาย เนื่องจากสถาบันการเงินดังกล่าวประสบวิกฤตการณ์ทางการเงินอย่างร้ายแรง

(๕) มีเงินฝากไว้ในสถาบันการเงินตามที่คณะกรรมการจัดการกองทุนเห็นว่าจำเป็นและสมควร

(๖) ซื้อหรือเข้าถือหุ้นในสถาบันการเงิน

(๗) ซื้อ ซื้อลด หรือรับช่วงซื้อลดตราสารแสดงสิทธิในหนี้ หรือรับโอนสิทธิเรียกร้องของ สถาบันการเงิน

- (๘) กู้หรือยืมเงิน ออกตัวเงินและพันธบัตร
 (๙) ลงทุนเพื่อนำมาซึ่งรายได้ตามที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการจัดการกองทุน
 (๑๐) ทำกิจการทั้งปวงที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
 เพื่อความประสงค์แห่งมาตรานี้

“ผู้ฝากเงิน” หมายความว่า ผู้ฝากเงินทุกประเภทรวมทั้งผู้ถือบัตรเงินฝากและผู้ถือตัวสัญญา
 ใช้เงินที่ออกเพื่อการกู้ยืมหรือรับเงินจากประชาชน

“เจ้าหนี้” หมายความว่า เจ้าหนี้อื่นที่มีใช้ผู้ฝากเงินและเป็นเจ้าหนี้ที่เกิดจากการที่สถาบันการเงิน
 ประกอบธุรกิจการธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจเงินทุนหลักทรัพย์ หรือธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ เช่น
 เป็นผู้ให้กู้ยืมเงิน ผู้ซื้อตัวเงิน หรือผู้ทรงตราสารหนี้ประเภทอื่นซึ่งสถาบันการเงินเป็นผู้กู้ยืม ผู้ส่งจ่าย
 หรือผู้ออกตราสาร”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๕ อัญชารส แห่งพระราชบัญญัติ
 ธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราช
 บัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ พ.ศ. ๒๕๒๘

“ในกรณีที่กองทุนได้ประกันหรือให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ตาม
 มาตรา ๒๕ อัญช (๔) และได้รับความเสียหาย ให้รัฐบาลช่วยเหลือทางการเงินที่จำเป็นแก่กองทุน”

มาตรา ๖ ในกรณีของหลักประกันที่กองทุนได้เรียกไว้ในกาให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินที่ถูก
 ระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐
 และวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งสั่งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน
 ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ถ้าคณะกรรมการจัดการกองทุนเห็นว่ามี ความจำเป็นเพื่อ
 รักษาความเป็นธรรมและความมั่นคงของระบบการเงิน คณะกรรมการจัดการกองทุนจะสละหลักประกัน
 ดังกล่าว เพื่อให้เจ้าหนี้อื่นของสถาบันการเงินนั้นได้รับเฉลี่ยหนี้ตามความเป็นธรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์
 วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนดโดยอนุมติรัฐมนตรีก็ได้

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่มีความจำเป็นต้องให้ความคุ้มครองผู้ฝากเงิน และเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินที่สุจริตในกรณีที่สถาบันการเงินประสบปัญหา โดยการให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงินเข้าประกันผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่ดังกล่าว และโดยที่ในการเรียกหลักประกันในการให้กู้ยืมเงิน แก่สถาบันการเงินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงินบางกรณี ทำให้เจ้าหน้าที่อื่นเสียเปรียบและมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของเจ้าหน้าที่ในการให้สินเชื่อแก่สถาบันการเงินโดยรวมอันจะทำให้วิกฤตการณ์ของสถาบันการเงินในประเทศที่เป็นอยู่ในปัจจุบันทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น สมควรแก้ไขให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงินมีอำนาจเพิ่มฐานในการคำนวณเงินที่สถาบันการเงินต้องนำส่ง เพื่อให้กองทุนสามารถรับภาระการประกันผู้ฝากเงิน และเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงิน และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชกำหนด

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ

ธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๕๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖ ทวิ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๖ ทวิ ในกรณีที่กองทุนได้ประกันหรือให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สถาบันการเงิน ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ ไม่ว่าจะได้ดำเนินการก่อนหรือหลังคำสั่งให้ระงับการดำเนินกิจการ ให้ถือว่า กองทุนเป็นเจ้าหนี้ของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการนั้น

มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๒๓ มาใช้ บังคับแก่การที่กองทุนขอรับชำระหนี้จากทรัพย์สินของสถาบันการเงินตามวรรคหนึ่ง”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

อำนาจของรัฐมนตรี ธนาคารแห่งประเทศไทย และอำนาจร่วมระหว่างรัฐมนตรีและธนาคารแห่งประเทศไทย ตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505

อำนาจรัฐมนตรี	อำนาจธนาคาร ธปท.	อำนาจร่วมระหว่างรัฐมนตรี
1. การจัดตั้งธนาคารและการขยายสาขา		
<ul style="list-style-type: none"> - ม.5 การขออนุญาตจัดตั้ง ธพ. - ม.7 การขออนุญาตเปิดสาขาของธนาคาร - ม.6 การขออนุญาตตั้งสาขานาคารต่างประเทศและการดำรงเงินกองทุนของสาขานาคารต่างประเทศ - ม.5 อัญฎู มาตราที่ไม่นำมาใช้บังคับสาขานาคารต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - ม.7 ทวิ การขออนุญาตตั้งสำเักงานผู้แทน - ม.7 ตรี การพิจารณาคำขอย้ายสำเักงานใหญ่หรือสำเักงาน 	

¹พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2522 และ พ.ศ.2535

อำนาจรัฐมนตรี	อำนาจธนาคาร ธปท.	อำนาจร่วมระหว่างรัฐมนตรี
<ul style="list-style-type: none"> - ม.5 เบื้อง สัญชาติของผู้ถือหุ้นและกรรมการของธนาคารพาณิชย์ - ม.8 ข้อห้ามบุคคลอื่นประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ - ม.9 ข้อห้ามบุคคลอื่นใช้ชื่อ "ธนาคาร" 		
2. การควบคุมและโครงสร้างความเป็นเจ้าของ		
<ul style="list-style-type: none"> - ม.5 จัตวา ลักษณะและมูลค่าหุ้นของธนาคารพาณิชย์ - ม.9 ตริ ข้อกำหนดเกี่ยวกับการออกบัตรเงินฝาก และรายการในบัตรเงินฝาก - ม.9 จัตวา บทบัญญัติ ปพพ.ที่นำมาใช้บังคับแก่บัตรเงินฝากโดยอนุโลม - ม.12(1) ห้ามลดทุนโดยมิได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี 	<ul style="list-style-type: none"> - ม.5 ทวิ การถือหุ้นในธนาคารพาณิชย์ของบุคคลหรือคณะบุคคล - ม.5ตริ ข้อห้ามเกี่ยวกับการจำหน่ายหุ้นของธนาคารพาณิชย์ - ม.5 ฉ ข้อห้ามเกี่ยวกับการจำหน่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทน หรือการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมผู้ถือหุ้น - ม.5 สัตต การตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นก่อนจ่ายเงินปันผล หรือเงินตอบแทนและก่อนการประชุมผู้ถือหุ้น 	

อำนาจรัฐมนตรี	อำนาจธนาคาร ธปท.	อำนาจร่วมระหว่างรัฐมนตรี
	ม.13 จัดวา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับ การรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน หรือการซื้อขาย ตัวแลกเปลี่ยน หรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด	
3. การควบคุมฝ่ายบริหารและการดำเนินงาน		
	<ul style="list-style-type: none"> - ม.12 จัดวา ลักษณะบุคคลที่ห้ามมิให้ ธนาคารพาณิชย์ตั้งหรือยินยอมให้เป็น กรรมการหรือผู้บริหาร - ม.19 ข้อห้ามการเป็นกรรมการหรือดำรง ตำแหน่งอื่นในธนาคารพาณิชย์ใดในเวลา เดียวกัน ยกเว้นตำแหน่งที่ปรึกษากฎหมาย - ม.17 การกำหนดวันหรือเวลาเปิดทำการและ หยุดทำการของธนาคารพาณิชย์ - ม.12(7) ห้ามจ่ายค่านายหน้าหรือค่าตอบแทน นอกเหนือไปจากบำเหน็จ เงิน 	

อำนาจรัฐมนตรี	อำนาจธนาคาร ธปท.	อำนาจร่วมระหว่างรัฐมนตรี
	<p>เดือน เงินรางวัล หรือเงินเพิ่มอย่างอื่น บรรดาที่พึงจ่ายตามปกติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ม.9 ทวิ การจำกัดประเภทธุรกิจ นอกเหนือ จากธนาคารพาณิชย์ - ม.12 (4) การพิจารณาผ่อนผันการ - ม.12 ตริ ถืออสังหาริมทรัพย์ที่ได้ จากการชำระหนี้ - ม.12 (8) การพิจารณาผ่อนผันการขยาย หรือให้อสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์แก่ กรรมการและบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนที่เกี่ยวข้อง กับกรรมการ 	
4. การควบคุมด้านความมั่นคงและสภาพคล่อง		
<ul style="list-style-type: none"> - ม.11 ฉ การดำรงอัตราส่วนระหว่างเงินสด สำรองกับเงินฝาก/ หรือเงินกู้ยืม 	<ul style="list-style-type: none"> - ม.11 จิตวา สินทรัพย์สภาพคล่องของ ธนาคารพาณิชย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ม.10 การดำรงอัตราส่วนระหว่างเงินกองทุน กับสินทรัพย์ - ม.11 การดำรงเงินสดสำรองของธนาคาร พาณิชย์

อำนาจรัฐมนตรี	อำนาจธนาคาร ธปท.	อำนาจร่วมระหว่างรัฐมนตรี
		<ul style="list-style-type: none"> - ม.11 ทวิ ประเภทของเงินฝาก และหรือเงินกู้ยืมที่ธนาคารพาณิชย์จะต้องดำรงเงินสดสำรอง - ม.11 ตรี การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ - ม.11 เบญจ การกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินสดสำรองหรือสินทรัพย์สภาพคล่อง
5. การควบคุมการถือหุ้นไขว้		
	<ul style="list-style-type: none"> - ม.12 (5) การกำกับและตรวจสอบมิให้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด - ม.12 (3) การกำกับและตรวจสอบมิให้ได้รับหุ้นธนาคารพาณิชย์เดียวกัน หรือธนาคารพาณิชย์อื่นเป็นประกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ม.12 (6) การพิจารณาผ่อนผันการถือหุ้นในธนาคารพาณิชย์อื่น

อำนาจรัฐมนตรี	อำนาจธนาคาร ธปท.	อำนาจร่วมระหว่างรัฐมนตรี
6. การจัดสรรสินเชื่อ		
	<ul style="list-style-type: none"> - ม.12 (2)] การกำกับและตรวจสอบมิ - ม.12 ทวิ] ให้จัดสินเชื่อแก่กรรมการ - ม.13 ทวิ] ข้อยกเว้นการให้สินเชื่อ <p style="text-align: center;">หรือก่อนการระดมทุนที่ไม่ เข้าข่าย ม.13</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การควบคุมการจัดสรรสินเชื่อเพื่อพัฒนาประเทศหรือแก้ไขเศรษฐกิจ ม.13 ตริ (1) การควบคุมสินเชื่อชั้นต่ำ ม.13 ตริ (2) การควบคุมสินเชื่อชั้นสูง ม.13 การควบคุมมิให้มีการให้สินเชื่อหรือลงทุนหรือก่อนการระดมทุนเพื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
7. การควบคุมอัตราดอกเบี้ยค่าธรรมเนียม และหลักทรัพย์ค้ำประกัน		
		<ul style="list-style-type: none"> - ม.14 การกำหนดเกี่ยวกับดอกเบี้ย ส่วนลดค่าบริการ เงินมัดจำ และหลักประกัน

อำนาจรัฐมนตรี	อำนาจธนาคาร ธปท.	อำนาจร่วมระหว่างรัฐมนตรี
8. การรายงานฐานะการประกอบการ		
<ul style="list-style-type: none"> - ม.23 การสั่งให้ธนาคารพาณิชย์ยื่นรายงานลับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ม.15 การจัดแจ้งบัญชีแสดงหนี้สินและสินทรัพย์และประกาศรายการย่อ - ม.15 ทวิ การปิดบัญชี การตัดบัญชีสินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ และการกันสำรอง - ม.16 การประกาศงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุน 	
9. ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์		
<ul style="list-style-type: none"> - ม.24 การแต่งตั้งผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์เพื่อตรวจสอบกิจการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ม.35 อำนาจผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบกิจการสินทรัพย์หรือพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ - ม.35 ทวิ อำนาจของผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ในการตรวจสอบยึด หรืออายัด 	

อำนาจรัฐมนตรี	อำนาจธนาคาร ธปท.	อำนาจร่วมระหว่างรัฐมนตรี
	เอกสารหรือสิ่งของในสถานที่สงสัยว่าจะมีการเปิดสำนักงานผู้แทนหรือธนาคารพาณิชย์โดยไม่ถูกต้อง	
10. การควบคุมธนาคารพาณิชย์หรือสิ่งเพิกถอนใบอนุญาต		
<ul style="list-style-type: none"> - ม.18 การดำเนินการธนาคารพาณิชย์ที่หยุดจ่ายเงิน - ม.20 เหตุแห่งการเพิกถอนใบอนุญาต หรือสั่งควบคุมหรือแก้ไขธนาคารพาณิชย์ - ม.21 การสั่งธนาคารพาณิชย์มิให้แจกหรือจำหน่ายกำไร - ม.23 การสั่งให้ธนาคารพาณิชย์ยื่นรายงานลับ - ม.24 ตรี การถอดถอนกรรมการและผู้บริหาร 	<ul style="list-style-type: none"> - ม.22 เหตุสั่งให้ธนาคารพาณิชย์กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ - ม.24 ทวิ การสั่งให้ลดหรือเพิ่มทุน - ม.36 อำนาจของคณะกรรมการหรือพนักงานควบคุมธนาคารพาณิชย์ที่สั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือแสดงหรือส่งเอกสารต่าง ๆ - ม.38 การกำหนดเงินค่าตอบแทนในการควบคุมหรือชำระบัญชีธนาคารพาณิชย์ - ม.46 นว. การให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้เสียหาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ม.17 ทวิ การให้ธนาคารพาณิชย์ระงับกิจการทั้งหมด หรือบางส่วน - ม.25 การสั่งควบคุมธนาคารพาณิชย์ หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

อำนาจรัฐมนตรี	อำนาจธนาคาร ธปท.	อำนาจร่วมระหว่างรัฐมนตรี
<ul style="list-style-type: none"> - ม.25] การเพิกถอนใบอนุญาต - ม.34] - ม.26 การแต่งตั้ง จนท.สอบสวนกรณีธนาคารพาณิชย์หยุดจ่ายเงิน - ม.27 วิธีการสั่งควบคุมธนาคารพาณิชย์ - ม.28 การตั้งคณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์ - ม.37 การกำหนดเงินค่าตอบแทนแก่กรรมการหรือพนักงานควบคุมธนาคารพาณิชย์ - ม.29 ข้อห้ามกรรมการและพนักงาน และลูกจ้างธนาคารพาณิชย์หลังจากถูกคำสั่งควบคุม - ม.30 หน้าที่ของกรรมการและพนักงาน และลูกจ้างธนาคารพาณิชย์หลังจากถูกคำสั่งควบคุม 	<ul style="list-style-type: none"> - ม.46 ทศ. การให้อาคารแห่งประเทศไทย ยึด आयัตร์พัยสินและห้ามบุคคลเดินทางออกนอกประเทศ 	

อำนาจรัฐมนตรี	อำนาจธนาคาร ธปท.	อำนาจร่วมระหว่างรัฐมนตรี
<ul style="list-style-type: none"> - ม.31 หน้าที่ของผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือเอกสารของธนาคารพาณิชย์ต่อคณะกรรมการควบคุมธนาคารพาณิชย์ - ม.32 การสั่งเลิกควบคุมธนาคารพาณิชย์ - ม.33 การสั่งเลิกธนาคารพาณิชย์ - ม.46 อัญญา การแต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับและความผิดที่ทำการเปรียบเทียบปรับ 		
11. การชำระบัญชีและแต่งตั้งผู้ชำระบัญชี		
<ul style="list-style-type: none"> - ม.34 การชำระบัญชีและการแต่งตั้งผู้ชำระบัญชี 		
12. อายุความ		
	<ul style="list-style-type: none"> - ม.46 ตรี อายุความในการดำเนินการตามกฎหมายนี้ 	

อำนาจรัฐมนตรี	อำนาจธนาคาร ธปท.	อำนาจร่วมระหว่างรัฐมนตรี
13. บทกำหนดโทษ		
	<ul style="list-style-type: none"> - ม.39 บทกำหนดโทษผู้ไม่ปฏิบัติตาม ม.7 ทวิ ม.9 หรือ ม.19 - ม.40 บทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืน ม.8 - ม.41 บทกำหนดโทษธนาคารพาณิชย์ที่ฝ่าฝืน ม.5 สัตต หรือ ม.23 - ม.42 บทกำหนดโทษธนาคารพาณิชย์ที่ฝ่าฝืน ม.7 ม.12(1) หรือเงื่อนไขที่กำหนดตาม ม.4, ม.5, ม.26 - ม.43 บทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืน ม.11 ฉ หรือ ม.18 - ม.44 บทกำหนดโทษธนาคารพาณิชย์ที่ฝ่าฝืนมาตราต่าง ๆ - ม.45 บทกำหนดโทษธนาคารพาณิชย์ที่ฝ่าฝืน ม.5 ตี วรรค 2 และ 7 ตี 	

อำนาจรัฐมนตรี	อำนาจธนาคาร ธปท.	อำนาจร่วมระหว่างรัฐมนตรี
	<ul style="list-style-type: none"> - ม.46 บทกำหนดโทษกรณีความผิดต่อเนื่อง - ม.46 ทวิ บทกำหนดโทษกรรมการของธนาคารพาณิชย์หรือบุคคลที่ดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ - ม.46 จัตวา บทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืน ม.24 ตีวรรค 5 ม.5 ม.29, ม.30, ม.31 - ม.46 เบญจ บทกำหนดโทษผู้ปฏิบัติฝ่าฝืน ม.35 - ม.46 สัตตะ บทกำหนดโทษผู้เปิดเผยความลับของธนาคารพาณิชย์ - ม.46 ฉ บทลงโทษผู้ฝ่าฝืน ม.36 	

ผนวก ๑

ลำดับเหตุการณ์การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินปี 2540

3 มีนาคม 2540

ธปท.แถลงข่าวการสั่งให้สถาบันการเงิน 10 รายเพิ่มทุน กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกมาตรการเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ระบบสถาบันการเงิน โดยประกาศให้ธนาคารพาณิชย์กันสำรองสินทรัพย์ต่ำกว่ามาตรฐาน 15% และบริษัทเงินทุนกันสำรองสินทรัพย์ต่ำกว่ามาตรฐาน 20% และธนาคารแห่งประเทศไทยยังได้สั่งการให้สถาบันการเงิน จำนวน 10 รายดำเนินการเพิ่มทุนโดยด่วน

มิถุนายน 2540

ทางการสนับสนุนการควบรวมกิจการของสถาบันการเงินเพื่อความมั่นคง กระทรวงการคลังออกประกาศกระทรวงการคลัง 2 ฉบับ เรื่องการขออนุญาตจัดตั้งธนาคารพาณิชย์และการขอประกอบธุรกิจเพิ่มเติม เนื่องจากการควบหรือรวมกิจการ โดยสรุปสาระสำคัญของการเป็นแกนในการควบ/ รวมกิจการเพื่อยกระดับเป็นธนาคารพาณิชย์ และกรณีการควบรวมเพื่อขยายขอบเขตธุรกิจ Retail Banking เพิ่มเติม เพื่อเป็น Super Finance ในการนี้รัฐบาลได้ออกพระราชกำหนด 4 ฉบับคือ

1) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ พ.ศ. 2540 เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และลดอุปสรรคในการควบหรือโอนกิจการของสถาบันการเงิน เพื่อให้การควบรวมกิจการในบางกรณีสามารถกระทำได้โดยเร่งด่วน เพื่อฟื้นฟูฐานะของกิจการและเสริมสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงิน

2) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ฯ เพื่อผ่อนผันกฎเกณฑ์บางอย่าง เช่น ผ่อนผันให้กรรมการธนาคารแห่งหนึ่งสามารถเป็น

¹วรวรรณ ภู่อภิรมย์ และพรวสา ศิริบุษงค์ สรุปการดำเนินการและแนวทางการฟื้นฟูกิจการของบริษัทเงินทุน 58 บริษัท การเงินการคลัง ปีที่ 13 ฉบับที่ 38 ไตรมาสที่ 1 (ม.ค.2541) : 68 - 75.

กรรมการในธนาคารอีกแห่งหนึ่งเพื่อช่วยเหลือฐานะของกิจการ เพื่อส่งเสริมการระดมทุนจากต่างประเทศมาเสริมฐานะความมั่นคงของสถาบันการเงิน

3) พระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. 2540 เพื่อสนับสนุนธุรกรรม Securitization ในประเทศ ซึ่งได้มีการปฏิบัติกันมานานโดยไม่มีกฎหมายรองรับให้มีหลักปฏิบัติที่เป็นสากล และเพื่อให้ทางการสามารถควบคุมดูแลธุรกรรมนี้ให้อยู่ในระบบ ซึ่งธุรกรรมประเภทนี้จะช่วยเสริมสภาพคล่องให้แก่ระบบ พัฒนาตลาดทุน และระดมเงินออมของประเทศ เพื่อช่วยบรรเทาภาวะซบเซาทางเศรษฐกิจทั้งภาคอสังหาริมทรัพย์ และภาคการเงิน

4) พระราชกำหนดบริษัทตลาดรองสินเชื่อบริษัท พ.ศ. 2540 เพื่อนำหลักการของการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์มาใช้ในการระดมทุน และเพื่อสนับสนุนสภาพคล่องให้แก่ระบบสถาบันการเงิน และภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

26 มิถุนายน 2540

สั่งระงับการดำเนินกิจการชั่วคราวของสถาบันการเงิน 16 ราย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังด้วยคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทย สั่งให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์รวม 16 แห่ง ระงับการดำเนินการชั่วคราว โดยเสนอแผนการแก้ไขฐานะและการดำเนินงานให้ทางการพิจารณาภายใน 14 วัน (ครบกำหนดในวันที่ 11 กรกฎาคม 2540) ในการนี้ ให้ผู้ฝากเงินสามารถนำตัวสัญญาใช้เงินของสถาบันการเงินที่ถูกสั่งระงับกิจการเปลี่ยนเป็นตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงเทพธนกิจ จำกัด (มหาชน) ตามหลักเกณฑ์ที่ทางการกำหนด

3 กรกฎาคม 2540

แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับการควบหรือโอนกิจการของสถาบันการเงิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีคำสั่งแต่งตั้ง “คณะกรรมการกำกับการควบหรือโอนกิจการของสถาบันการเงิน” เพื่อทำหน้าที่พิจารณาและกำกับดูแลแผนการควบหรือโอนกิจการของสถาบันการเงิน โดยมีนายนิพัทธ์ พุกกะณะสุต เป็นประธาน

11 กรกฎาคม 2540

สถาบันการเงินทั้ง 16 แห่ง ส่งแผนฟื้นฟูกิจการเบื้องต้น เมื่อคณะกรรมการกำกับฯ พิจารณาแล้วปรากฏว่า แผนที่เสนอมานั้นขาดรายละเอียดและขาดความชัดเจน จึงเสนอให้รัฐมนตรีฯ ขยายเวลาการส่งแผนฟื้นฟูกิจการออกไปอีก 60 วัน

25 กรกฎาคม 2540

คณะกรรมการกำกับฯ แดงการณ้ เรื่องมาตรการควบหรือโอนกิจการของสถาบันการเงินเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติของสถาบันการเงินที่ถูกสั่งระงับกิจการ

28 กรกฎาคม 2540 - 27 ตุลาคม 2540

เปิดให้ผู้ฝากเงินกับสถาบันการเงินที่ถูกสั่งระงับกิจการแลกเปลี่ยนตัวสัญญาใช้เงินที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) ตามหลักเกณฑ์ที่ทางการกำหนด โดยผู้ฝากเงินสามารถเลือกที่จะขอรับดอกเบี้ยมาใช้ก่อนได้เป็นรายเดือน รายไตรมาส หรือรายปี และในระหว่างนี้หากผู้ฝากเงินมีความต้องการใช้เงิน สามารถกู้ยืมโดยเอาตัววางเป็นประกัน หรือขายลดตัวกับสถาบันการเงินได้

5 สิงหาคม 2540

สั่งระงับการดำเนินกิจการของสถาบันการเงินอีก 42 ราย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังด้วยคำเสนอแนะของธนาคารแห่งประเทศไทย ได้สั่งระงับการดำเนินการของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์อีก 42 แห่งเป็นการชั่วคราว เพื่อปฏิบัติตามเงื่อนไขของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ที่ประสงค์ให้แยกสถาบันการเงินที่อ่อนแอออกจากสถาบันการเงินที่มั่นคง เพื่อป้องกันปัญหาการไหลออกของเงินฝาก (Deposit Run) ในการนี้ให้ผู้ฝากเงินสามารถนำตัวสัญญาใช้เงินและบัตรเงินฝากกับสถาบันการเงินที่ถูกสั่งระงับกิจการเปลี่ยนเป็นบัตรเงินฝากของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ตามหลักเกณฑ์ที่ทางการกำหนด

29 สิงหาคม 2540

เปลี่ยนแปลงตัวบุคคลในคณะกรรมการกำกับการควบคุมฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีคำสั่งแต่งตั้ง “คณะกรรมการกำกับการควบคุมหรือโอนกิจการของสถาบันการเงิน” ชุดใหม่ขึ้นโดยให้มีผลแทนคณะกรรมการชุดเก่าตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2540 คณะกรรมการชุดนี้มีนายอมเรศ ศิลาอ่อน เป็นประธาน

8 กันยายน 2540

คณะกรรมการกำกับฯ ชุดใหม่ ได้แถลงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาแผนการแก้ไขฟื้นฟูฐานะและการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางให้แก่สถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการทั้ง 58 แห่ง ในการจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการต่อไป และได้แจ้งให้สถาบันการเงิน 16 รายยื่นแผนการฟื้นฟูกิจการภายในวันที่ 10 ตุลาคม 2540 และให้สถาบันการเงิน 42 รายยื่นแผนการฟื้นฟูกิจการภายในวันที่ 31 ตุลาคม 2540

11 ตุลาคม 2540

คณะกรรมการกำกับการควบคุมฯ บางคนขอลาออก นายอมเรศ ศิลาอ่อน ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล นายศิวะพร ทรรทรานนท์ และนายประสิทธิ์ โสวิไลกุล ได้แถลงขอลาออกจากตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการกำกับการควบคุมหรือโอนกิจการ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 13 ตุลาคม 2540 เป็นต้นไป และได้จัดแถลงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของคณะกรรมการฯ ต่อสื่อมวลชน

14 ตุลาคม 2540

แผนการแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินอย่างครบวงจร รองนายกรัฐมนตรี นายวีระพงษ์ รามางกูร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ร่วมกันแถลงข่าวเรื่องการแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินอย่างครบวงจร โดยระบุว่าทางการจะออกพระราชกำหนด 6 ฉบับเพื่อลดอุปสรรคในการฟื้นฟูระบบสถาบันการเงิน

15 ตุลาคม 2540

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย นางสาวซูศรี แดงประไพ (กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการกำกับการควบฯ) ร่วมกันแถลงหลักเกณฑ์การพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการที่ปรับปรุงใหม่ต่อผู้บริหารสถาบันการเงิน 58 ราย

24 ตุลาคม 2540

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติร่างพระราชกำหนด 6 ฉบับ เพื่อให้มีกฎหมายรองรับการปฏิรูประบบสถาบันการเงินให้แข็งแกร่ง และเพื่อลดอุปสรรคในการแก้ไขฟื้นฟูฐานะของสถาบันการเงินที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ 58 รายดังนี้

1) **พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ.2540** วัตถุประสงค์ของพระราชกำหนดฉบับนี้ เพื่อให้มีกฎหมายว่า ด้วยการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน โดยมีการจัดตั้งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) เพื่อแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ ช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ที่สุจริตของบริษัทที่ถูกระงับกิจการ ชำระบัญชีบริษัทที่แผนฟื้นฟูกิจการไม่ได้รับความเห็นชอบจาก ปรส. โดยมีทุนประเดิมที่รัฐจ่ายใช้เป็นการอุดหนุนจำนวน 500 ล้านบาท

คณะกรรมการ ปรส. มีจำนวนอย่างน้อย 6 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนกระทรวงการคลัง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน และเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

2) **พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ.2485 (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2540** วัตถุประสงค์ของพระราชกำหนดฉบับนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ โดยให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟู สามารถสละหลักประกันที่ได้ยึดถือไว้ เพื่อรักษาความเป็นธรรม และความมั่นคงของระบบการเงิน รวมทั้งรัฐบาลจะให้ความช่วยเหลือทางการเงินที่จำเป็นแก่กองทุนฯ อันเกิดจากการที่กองทุนฯ ประกันหรือให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ฝากเงิน และเจ้าหนี้

3) **พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2540** เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมให้การลดทุนและเพิ่มทุนของธนาคาร

พาณิชย์ที่ประสบปัญหากระทำได้โดยสะดวกเร็วยิ่งขึ้น และให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยถือคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทย แทนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่ประโยชน์ของประชาชน

4) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ.2522 (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2540 เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ที่ประสบปัญหาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยให้ถือคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อให้การลดทุนและเพิ่มทุนของบริษัทสามารถกระทำได้โดยสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

5) พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน พ.ศ.2540 เพื่อให้มีกฎหมายว่าด้วยบรรษัทบริหารสินทรัพย์สินทรัพย์สถาบันการเงิน (บบส.) เพื่อบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงิน 58 รายที่ทางการสั่งระงับการดำเนินกิจการ และของสถาบันการเงินอื่นที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ถู้อุ่นและมีอำนาจในการจัดการรวมทั้งรับโอนสินทรัพย์และหลักประกันจากองค์การบริหารสินเชื่อสหกรณ์ทรัพย์ (อบส.)

6) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2540 เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ สามารถนำเงินสำรองที่กั้นไว้เป็นค่าเผื่อหนี้สูญหรือหนี้สงสัยจะสูญสำหรับหนี้จากการให้สินเชื่อ ในส่วนที่ตั้งเพิ่มเติมจากที่ปรากฏในงวดบัญชีก่อน นำมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ และหากต่อมาจำนวนเงินสำรองดังกล่าวลดลงให้นำจำนวนที่ลดลงมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

28 ตุลาคม 2540

คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) ดังนี้

1) นายธวัชชัย ยงกิตติกุล	ประธานกรรมการ
2) นายจรุง หนูขวัญ	กรรมการ

- 3) นายวุฒิชัย พงษ์ประสิทธิ์ กรรมการ
- 4) นายบุญญฤทธิ์ นิงสานนท์ กรรมการและเลขานุการ

และแต่งตั้งนายบุญญฤทธิ์ นิงสานนท์ เป็นเลขาธิการองค์การ ประส.

31 ตุลาคม 2540

ครบกำหนดยื่นผลการทำ due diligence และแผนฟื้นฟูกิจการของ 58 สถาบันการเงิน ซึ่งมีสถาบันการเงินยื่นแผนฟื้นฟูครบตามกำหนดทุกราย

31 ตุลาคม 2540

ครบกำหนดวันสุดท้ายของการรับแผนแก้ไขฟื้นฟูของ 58 สถาบันการเงิน ประส. ได้รับแผนแก้ไขฟื้นฟูจากสถาบันการเงินที่ถูกระงับกิจการทั้งสิ้น 38 แผน ซึ่งประกอบด้วยแผนเพิ่มทุนเองหรือหาผู้ร่วมทุนรายใหม่ 30 แผน แผนการควบรวมกิจการระหว่างบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ 2 แผน แผนการควบรวมกิจการ โดยมีสถาบันการเงินอื่นในประเทศเป็นแกน 4 แผน และแผนการควบรวมกับธนาคารพาณิชย์ 2 แผน

1 พฤศจิกายน - 5 ธันวาคม 2540

คณะกรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินอาศัยอำนาจตามมาตรา 24 แห่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ.2540 พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบแผนแก้ไขฟื้นฟูฐานะของสถาบันการเงิน 58 ราย โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยคณะกรรมการกำกับควบคุมหรือโอนกิจการของสถาบันการเงินดังนี้

- ความชัดเจนและเพียงพอของแหล่งที่มาของเงินทุน
- การบริหารสภาพคล่องของสถาบันการเงิน
- แผนการชำระหนี้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
- ความน่าเชื่อถือของผู้บริหาร

โดยหากแผนใดไม่ผ่านหลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งก็จะไม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ แผนทุกแผนได้ผ่านการตรวจสอบการประเมินมูลค่าสินทรัพย์โดย

กล่าวประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ และกรรมการ 1 คน ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย 2 คน และผู้แทน ปรส. 1 คน

คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา 30 ๗ ดังกล่าว ได้มอบหมายให้ “ผู้จัดการพิเศษ” (Special Manager) สามารถดำเนินการแทนบริษัทตามข้อข้อย่อยที่คณะกรรมการตามมาตรา 30 ๗ กำหนดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาคุณภาพสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ เพื่อนำไปสู่การชำระบัญชีของบริษัทในที่สุด

23 ธันวาคม 2540

ต้องการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการชุดใหม่ที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการแยกสินทรัพย์และการประมูลขายสินทรัพย์เข้ามาดำเนินการต่อเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อระบบสถาบันการเงิน

คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินชุดใหม่ ดังนี้

1) นายอมเรศ ศิลาอ่อน	ประธานกรรมการ
2) นายจุลสิงห์ วสันตสิงห์	กรรมการ
3) นายสุพจน์ กิตติสุวรรณ	กรรมการ
4) นางจันทร์หา อาชวานันกุล	กรรมการ
5) ศจ.เกษรี ณรงค์เดช	กรรมการ
6) นายวิชรัตน์ วิจิตรวาทการ	กรรมการและเลขานุการ

โดยมีนายวิชรัตน์ วิจิตรวาทการ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

ผนวก 10

ลำดับเหตุการณ์การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินปี 2541² 20 มกราคม 2541

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ใหม่ 1 แห่ง ชื่อธนาคารรัตนสิน โดยมีทุนประเดิมทั้งสิ้น 4,000 ล้านบาท

23 มกราคม 2541

ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศเปลี่ยนแปลงกรรมการ และผู้บริหารของธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน) หลังจากได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างคณะกรรมการไปครั้งหนึ่งเมื่อธันวาคม 2540

ธนาคารแห่งประเทศไทยอาศัยอำนาจทางกฎหมาย สั่งให้ธนาคารศรีนครลดทุนจำนวนทั้งสิ้น 11,011 ล้านบาท ทำให้มูลค่าต่อหุ้นลดลงเหลือ 0.01 บาท (1 สตางค์) และเพิ่มทุนจำนวน 25,000 ล้านบาท โดยให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเข้าเพิ่มทุนในนามของทางการ ส่งผลให้มีอัตราส่วนกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงตามเกณฑ์ของ BIS ประมาณร้อยละ 10 สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ทางการกำหนดร้อยละ 8.5

6 กุมภาพันธ์ 2541

ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งให้เปลี่ยนแปลงกรรมการ และผู้บริหารของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) และสั่งลดทุนและเพิ่มทุนของธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด (มหาชน) ธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน) และธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)

31 มีนาคม 2541

²รายงานเศรษฐกิจรายเดือน บันทึกเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงิน มกราคม - กันยายน 2541 ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดหลักเกณฑ์ใหม่ในการกำกับดูแลสถาบันการเงินดังนี้

1) การระงับการบันทึกดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ตามเกณฑ์สิทธิสำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยเกินกว่า 3 เดือน และตัดรายงานดอกเบี้ยค้างรับที่เกิดขึ้นหลัง 1 มกราคม 2543 ของลูกหนี้รายที่ถูกระงับการบันทึกดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้แล้วออกจากบัญชี

2) เกณฑ์การพิจารณาจัดชั้นและกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ 5 ประเภท

2.1 ลูกหนี้ปกติ กันเงินสำรองอัตราร้อยละ 1

2.2 ลูกหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ กันเงินสำรองอัตราร้อยละ 2

2.3 ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน กันเงินสำรองอัตราร้อยละ 20

2.4 ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ กันเงินสำรองอัตราร้อยละ 50

2.5 ลูกหนี้จัดชั้นสูญ กันเงินสำรองอัตราร้อยละ 100 หรือตัดออกจากบัญชี

ทั้งนี้ให้ทยอยกันสำรองจากยอดรวมที่คำนวณได้ข้างต้น โดยเริ่มตั้งแต่วุดการบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2541 ให้แล้วเสร็จภายในงวดการบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2543

3) สถาบันการเงินสามารถนำมูลค่าของหลักประกัน ซึ่งได้มีการประเมินราคาตลาดอย่างเหมาะสมแล้ว หักออกจากเงินให้สินเชื่อที่ต้องกันเงินสำรองฯ ทั้งนี้ มูลค่าหลักประกันจะต้องสะท้อนราคาที่ใกล้เคียงราคาตลาดปัจจุบัน โดยเริ่มตั้งแต่วุดการบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2541

4) การปรับปรุงโครงสร้างหนี้สถาบันการเงิน ต้องประเมินสภาพที่แท้จริงของลูกหนี้โดยคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ด้วย และหากมีความเสียหายเกิดขึ้นสถาบันการเงินต้องมีการรับรู้ และกันสำรองอย่างเพียงพอ

5) การสอบทานเงินให้สินเชื่อ สถาบันการเงินต้องสอบทานคุณภาพของเงินให้กู้ยืมทั้งสิ้น รวมทั้งภาระผูกพันทั้งในและนอกงบดุล และต้องจัดทำรายงานต่อธนาคารเป็นรายไตรมาส ตั้งแต่วุดการบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2541

7 พฤษภาคม 2541

ประกาศ

- 1) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พ.ศ.2541
- 2) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ.2541
- 3) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2540 พ.ศ.2541
- 4) พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ สถาบันการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2541 ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 8 พฤษภาคม 2541 เป็นต้นไป

18 พฤษภาคม 2541

ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 26 วรรคสอง และมาตรา 57 วรรคหนึ่งประกอบมาตรา 57 ตีร วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ.2522 ที่แก้ไขแล้ว ออกคำสั่งให้บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่มีปัญหารวม 7 แห่ง ลดทุนจดทะเบียนและชำระแล้วให้เหลือหุ้นละหนึ่งสตางค์ หลังจากนั้น ให้ทุกบริษัทเพิ่มทุนตามความจำเป็นของแต่ละบริษัท เพื่อให้ทุกบริษัทมีอัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงไม่ต่ำกว่าร้อยละ 9 โดยหุ้นที่เกิดจากการเพิ่มทุนดังกล่าวให้ขายให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ยังได้อาศัยอำนาจตามมาตรา 57 ทวิ วรรคสอง ถอดถอนคณะกรรมการเดิมทั้งหมดทุกบริษัท และแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่เข้าไปแทน ตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม 2541 เป็นต้นไป

14 สิงหาคม 2541

ธนาคารแห่งประเทศไทยออกประกาศเรื่องการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินโดยการสั่งลดทุน เพิ่มทุน และเปลี่ยนแปลงกรรมการของสถาบันการเงิน 7 แห่ง ได้แก่ ธนาคารแหลมทอง จำกัด (มหาชน) ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนธนสยาม จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนเฟิสท์ซิตีอินเวสเม้นท์ จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนหลัก

ทรัพย์ไอเอฟซีทีไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนวชิระธนทุน จำกัด และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไทยซัมมิท จำกัด โดยให้ลดทุนจดทะเบียน และชำระแล้วให้เหลือหุ้นละหนึ่งสตางค์ และให้เพิ่มทุนตามความจำเป็นของแต่ละแห่ง นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ถอดถอนคณะกรรมการชุดเดิม และแต่งตั้งกรรมการชุดใหม่เข้าไปแทน

ธนาคารแห่งประเทศไทยออกประกาศเรื่องแนวทางการฟื้นฟูสถาบันการเงินที่ถูกแทรกแซงเมื่อ 14 สิงหาคม 2541 โดยให้ธนาคารแหลมทองรวมกิจการเข้ากับธนาคารรัตนสิน ส่วนธนาคารสหธนาคารและบริษัทเงินทุน 5 แห่ง รวมทั้งบริษัทเงินทุนที่ถูกแทรกแซงก่อนหน้านี้ 7 แห่ง (เมื่อ 18 พฤษภาคม 2541) ให้รวมเข้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจ ซึ่งจะมีสถานะเป็นธนาคารพาณิชย์

ธนาคารแห่งประเทศไทย ออกประกาศเรื่องการแก้ไขปัญหา 4 ธนาคารที่รัฐบาลเข้าแทรกแซง โดยให้ธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรมและธนาคารมหานคร โอนไปรวมเข้ากับธนาคารกรุงไทย ทั้งนี้จะโอนไปเฉพาะส่วนที่เป็นสินทรัพย์ที่ดีของธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรม ซึ่งจะเปลี่ยนหน้าที่เป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์เพื่อดูแลหนี้เสียต่อไป ให้ธนาคารศรีนคร และธนาคารนครหลวงไทย เพิ่มทุนตามเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์และกันสำรองปี 2543 และเสนอขายโดยมีข้อตกลงในการเฉลี่ยผลขาดทุนจากสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้และการรักษาระดับผลตอบแทน

ประวัติผู้เขียน

นายสิทธิพล สุธนะวุฒิ สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต(รัฐศาสตร์) เมื่อปีการศึกษา 2525 และนิติศาสตรบัณฑิต เมื่อปีการศึกษา 2532 ประกาศนียบัตรกฎหมายธุรกิจ ปี 2538 เข้าศึกษาปริญญาโทนิติศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อปีการศึกษา 2538 ปัจจุบันเป็นข้าราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

